

Verksamhetsberättelse barn- och utbildningsförvaltningen 2022

2023-02-03

Innehåll

1 Viktiga händelser under året	3
2. Sammanfattande bedömning	4
3. Uppföljning och analys av mål och resultat.....	5
1. Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare.....	5
2. Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden	8
3. Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – här finns plats för alla.....	11
4. Hållbar ekonomi – kostnadseffektiv, balanserad och cirkulär	14
5. Ekonomisk rapport	17
6. Riskhantering	21
7. Kommungemensamma uppdrag	23
8. Nämndens prioriteringar	26
9. Övrig redovisning (ex tillgänglighetsplan)	30
Bilagor	31
Bilaga 1 Sjukfrånvaro och organisatorisk och social arbetsmiljö.....	31
Bilaga 2 Personalomsättning.....	33
Bilaga 3 KKIK	34
Bilaga 4 Andel barn/elev per årsarbetare och behörighet	35
Bilaga 5 Analys av resultatrapporten.....	38
Bilaga 6 Barnbokslut för barn- och utbildningsförvaltningen	40
Bilaga 7 Hållbarhetsredovisning	43
Bilaga 8 Hälsosamtalen.....	44

1 Viktiga händelser under året

Fortbildning genomförd för kemikaliesmart förskola och grundskola. Bränder på Bergfotens skola, Fårdala skola och förskolan Dalstugan och Stimmets skola har påverkat verksamheterna under året som fått ställa om. Forskningskonferensen Tyresö för lärande genomfördes för första gången. Det är en forskningskonferens där kommunens alla förstelärare deltar och utvalda förstelärare föreläser om framgångsrikt utvecklingsarbete som de bedriver på sina respektive skolor. Nytt elevregister IST-administration på förskola, grundskola och gymnasiet.

Förskola

- NPF-Skattning (neuropsykiatriska funktionsnedsättning) har genomförts. Genom att använda ett skattningsinstrument kring NPF kan förskolor skapa en bättre övergripande lärmiljö.
- IFOUS forskningsprocess stöd har startat under 2022 inom hållbarhet i förskolan på sex enheter, totalt 12 förskolor och kommer att fortlöpa under tre år.
- Lilla Njupkärr omlokaliseras till Galaxen hösten 2022.
- Beslut om att Trollbäckens pilotprojekt med fyra förskolor i en större enhet permanentas.
- Deltagande på Tyresöfestivalen.
- Ljusmanifestation på samtliga förskolor för att uppmärksamma Barnkonventionens dag.
- Projekt för utbildningsplatser för elever från barn- och fritidsprogrammet från C3L i förskolorna har genomförts, utvärderats och kommer att fortsätta under 2023.
- Lokets kommunala pedagogisk omsorg hade vikande barnunderlag och verksamheten avslutades, pedagogen arbetar nu på förskolan Loket.

Grundskola

- Fyra resultatdialoger har genomförts under året. Två av dem har haft fokus på måluppfyllelse (betyg, resultat och måldelning), två av dem har haft fokus på pedagogiska/didaktiska frågor.
- Det treåriga IFOUS-projektet ”Datadriven skolutveckling”, där tre skolor ingår, fortsätter och avslutas med ett spridningsseminarie i juni 2023. Projektet är ett fördjupande utvecklingsarbete där skolan i samarbete med forskare utvecklar sin förmåga att analysera resultaten med utgångspunkt i relevanta data.
- Tre nya lärstudios har startat under året. Idag har Tyresö kommun sex lärstudios: Krusboda åk 4-6, Pusselbiten – lärstudio med behandling, åk 4-9, Kumla åk 7-9, Fårdala – tal och språk åk 1-6, Nyboda åk 7-9 och Sofieberg åk 1-3
- Fem skolor har genomfört utbildning i PAX, en forskningsbaserad modell för att skapa studiero och ökad trygghet.
- Två skolor, Strandskolan och Bergfotens skola, har startat upp arbetet med IBIS - inkluderande beteendestöd i skolan, ett samarbete med Uppsala universitet. Det är en evidensbaserad modell för att öka trygghet, arbetsro och inkludering i skolan.
- Andelen som uppnått kunskapskraven i alla ämnen är högre än tidigare år i årskurs 9. Meritvärdet är det högsta på sex år i årskurs 9.
- Åtta skolor har gått en utbildning av personal i skolbibliotek med syfte att höja kvalitén och tillgängligheten i skolbiblioteken.

- Lovskola har genomförts under sport- påsk och sommarlov.

Politiska beslut i omvärlden som haft stor påverkan på verksamheten 2022

- Förskola för fler barn. Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen som syftar till att fler barn ska gå i förskola och få möjlighet till bättre språkutveckling i svenska. Ändringarna innebär bland annat att hemkommunen inför hösten det år ett barn fyller tre år ska ta kontakt med barnets vårdnadshavare, om barnet inte redan har en förskoleplats. Vårdnadshavarna ska få information om förskolans syfte och om barnets rätt till förskola. Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2022, men ska tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2023.
- Massdirektiv kring kriget i Ukraina har resulterat i ett ökat antal flyktingar med barn i skolåldern. Grundskolan har organiserat för att ta emot fler elever än vad som hittills anlant.
- Den reviderade läroplanen, LGR22, har skapat ett behov av fortbildning och diskussion kring det nya innehållet och vad det innebär för undervisningen och bedömningen av elevernas kunskaper.

2. Sammanfattande bedömning

Barn- och utbildningsförvaltningen bedömer grönt i samtliga målområden för helår. Början av året påverkades av sjukfrånvaro på grund av pandemin. På helår minskade sjukfrånvaron i förvaltningen. I medarbetarenkäten med fokus på OSA (organisatorisk och social arbetsmiljö) kan förvaltningen se en positiv förflyttning i jämförelse med 2021 på övergripande nivå och i olika verksamhetsområden. Undervisningens kvalitet har påverkats till det positiva och samtliga verksamhetsområden bedömer att det systematiska kvalitetsarbetet har kunnat bedrivas och gett gott resultat i helår. Skolornas resultat har varit höga men det finns ett visst kunskapsstapp hos enskilda elever. Samtliga verksamhetsområden bedömer att barn och elever ges en trygg och stödjande förskole- och skolmiljö med god arbets- och studiero. Likabehandlingsarbetet genomsyrar hela förvaltningen och verksamheterna har under året jobbat med att öka likvärdighet av likabehandlingsarbetet. Hög frånvaro i början av året bland både barn, elever och personal har inneburit en ökad vikariat tillsättning. Förvaltningens bemanningsenhet för förskola och fritidshem har levererat på hög nivå. Ekonomiskt har verksamheterna haft mindre behov av personalresurser när frånvaron varit hög.

Översyn, årets resultat

1: Medarbetare	2: Kvalitet	3: Leverans	4: Ekonomi
G	G	G	G

Översyn, årets resultat

	1: Medarbetare	2: Kvalitet	3: Leverans	4: Ekonomi
Delår 1	Gul	Gul	Gul	Grön
Delår 2	Gul	Grön	Gul	Grön
Verksamhetsberättelse	Grön	Grön	Grön	Grön

Förskola

	1: Medarbetare	2: Kvalitet	3: Leverans		4: Ekonomi	
			Trygghet	Tidiga insatser	Ekonomi	Hållbarhet
Delår 1	Grön	Grön	Gul	Gul	Grön	Gul
Delår 2	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
Verksamhetsberättelse	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Grundskola

	1: Medarbetare	2: Kvalitet	3: Leverans		4: Ekonomi	
			Trygghet	Tidiga insatser	Ekonomi	Hållbarhet
Delår 1	Gul	Gul	Grön	Gul	Grön	Gul
Delår 2	Gul	Grön	Grön	Gul	Grön	Gul
Verksamhetsberättelse	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Gymnasiet

	1: Medarbetare	2: Kvalitet	3: Leverans		4: Ekonomi	
			Trygghet	Tidiga insatser	Ekonomi	Hållbarhet
Delår 1	Gul	Gul	Grön	Gul	Grön	Gul
Delår 2	Gul	Grön	Grön	Gul	Grön	Gul
Verksamhetsberättelse	Gul	Grön	Grön	Grön	Grön	Gul

Vuxenutbildning

	1: Medarbetare	2: Kvalitet	3: Leverans		4: Ekonomi	
			Trygghet	Tidiga insatser	Ekonomi	Hållbarhet
Delår 1	Gul	Gul	Gul	Gul	Grön	Gul
Delår 2	Gul	Gul	Gul	Gul	Grön	Gul
Verksamhetsberättelse	Grön	Gul	Gul	Gul	Grön	Gul

3. Uppföljning och analys av mål och resultat

1. Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare

Barn- och utbildningsförvaltningens mål	Indikator	Utfall	Mål-nivå	Bedömning	
<p>Mål : Medarbetarna ges möjlighet att påverka verksamhetens utveckling för att nå gemensamma mål och har goda förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag.</p> <p>Indikator: Medarbetare på barn- och utbildningsförvaltningen har hög delaktighet och motivation för sitt uppdrag.</p>		Hur gick det här året. (ange procent)	75 %	Grön	
	Förskola	G			
	Grundskola	G			
	Gymnasium	A			
	Vuxenutbildning	G			

Måluppfyllelse/månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
A	A	A	A	A	A	G	A	G	G	G	G

Övergripande barn- och utbildningsförvaltningen

Barn- och utbildningsförvaltningens samlade bedömning för året är grönt i målområdet. Verksamheterna har jobbat för att uppnå målet och samtliga verksamhetsområden förutom gymnasiet rapporterar grönt. Den positiva förflyttningen i målområdet har uppmärksammats på övergripande nivå och skolchefsnivå i måldialoger och i analys av olika indikatorer. I medarbetarundersökningen med fokus på OSA (organisatorisk och social arbetsmiljö) kan förvaltningen se en positiv förflyttning i jämförelse med 2021 på övergripande nivå och i olika verksamhetsområden. På gymnasiet är det en försämring i jämförelse med 2021, vilket kan bero på frånvaro och personalomsättning under året. Förvaltningen kommer genomföra flera åtgärder utifrån de utmaningar som framkommer i medarbetarundersökningen på gymnasiet.

Barn- och utbildningsförvaltningens totala sjukfrånvaro är 8,97 procent, vilket är en minskning jämfört med 2021 och 2020, men något över 2019 som var innan pandemin. Analysen visar att början av året påverkades sjukfrånvaro av pandemin och restriktioner inom samtliga verksamhetsområden. Bemanningseenheten har fungerat mycket bra inom förskolan och fritidshem och tillsatt 95 procent av alla beställningar som kommer från verksamheterna.

Personalomsättningen är på totalen för alla verksamheter något högre i jämförelse med 2021 men relativt stabilt under de tre senaste åren. Förskolan ligger på en relativt stabil nivå de senaste tre åren i jämförelse med 2019 då omsättningen var större, en viss ökning har skett sedan föregående år. Personalomsättningen på grundskolan har ökat något i jämförelse med föregående år men är relativt stabil i jämförelse med 2019. På gymnasiet har en minskning skett i jämförelse med föregående år och visar på en anpassning av personalresurser i förhållande till elevantalet. På vuxenutbildningen har personalomsättningen minskat markant i jämförelse med föregående år och i jämförelse med 2019.

Bedömningen för helår är en förflyttning från gult till grönt i jämförelse med delår 1 och 2. Förskolan har kunnat bibehålla grönt under delår och för helår. Grundskolan och vuxenutbildningen har gjort en förflyttning från gult till grönt i målområdet under året. Sjukfrånvaron och arbetsbelastning har påverkat grundskolan i delår men genom ett långsiktigt och systematiskt arbetssätt med syfte att minska arbetsbelastning och öka känslan av trivsel och delaktighet på arbetet. Delaktigheten på vuxenutbildningen har ökats genom förbättrade mötesrutiner. Gymnasiet kommer att behöva vidta fler åtgärder för att kunna uppnå en grön nivå till nästa år.

Insatser som påverkat ekonomin inom målområdet

Personalfrämjande aktiviteter, kompetensutvecklingsinsatser, statsbidrag som avser sjuklöner och förstärkt skolledning vid frånvaro.

Förskola

Förvaltningens bedömning i helår för verksamhetsområde förskola är grönt i målområdet. Måldialoger och resultat av medarbetarenkäten med fokus på OSA (organisatorisk och social arbetsmiljö) visar en ökad motivation. Början av året präglades av hög frånvaro på grund av pandemin. Återgång till ordinarie verksamhet skedde successivt under året där nätverksträffar, kollegialt lärande, fortbildningsinsatser tog fart igen vilket har uppskattats och bidragit till ökad motivation hos medarbetarna och ökat känslan av gemenskap. Det gemensamma reflektionsdokumentet har under året utvärderats och extra insats gjordes i att fortbilda barnskötarna i dokumentet, vilket ökat delaktighet och motivation i verksamheterna där arbetet fördelas i arbetslagen. Måldialogerna har varit viktiga i arbetet med att få fatt i om medarbetarna upplevde sig motiverade och hur årshjulen justerades för att fördela arbetet över året. Sjukfrånvaron har sjunkit från 10,83 procent föregående år till 10,41 procent 2022. Förvaltningen ser en tillbakagång till ett normalläge efter pandemins påverkan vilket bidragit till att organisationen i helhet kunnat återhämta sig under året.

Personalomsättningen i förskolan ligger på en relativt jämn nivå under de senaste tre åren. Under 2022 har personalomsättningen ökat till 8,89 procent från 7,08 år 2021, vilket kan vara en effekt av pandemins framfart och att några väljer att byta arbetsplats.

Utifrån medarbetarenkäten med fokus på OSA, har verksamhetsområdet gjort en positiv förflyttning jämfört med föregående år, vilket är en effekt av att verksamheten återgått till ett normalläge efter pandemin. I den årliga arbetsmiljöutredningen framkommer ingen stor risk. Den risk som framträder med måttlig risk är *risk för brottslighet, brand och vattenskador eller skada på vår arbetsplats på grund av: - skadegörelse? Anlagd brand?*. Få risker i årlig arbetsmiljöutredning och medarbetarenkätens höjda OSA-värde samt elev- och föräldraenkätens resultat visar på att förskolan ses som en trygg arbetsplats av medarbetarna och en trygg plats för barnen att vistas på.

Grundskola

Förvaltningens bedömning i helår för verksamhetsområde grundskola är grönt i målområdet. Början av året och tidigare år med pandemin har inneburit högre arbetsbelastning för medarbetare och skolledning i Tyresös grundskolor. Hög frånvaro bland personal och elever, främst med anledning av restriktioner i början av året och höga krav på flexibilitet och anpassningar av medarbetare och skolledning. Ledningsgruppen på varje skola har med utgångspunkt i måldelningen och måldialogerna, arbetat fram ett långsiktigt och systematiskt arbetssätt med syfte att minska arbetsbelastning och öka känslan av trivsel och delaktighet på arbetet. Rektorer ser effekt av detta arbete hos medarbetarna genom resultaten på frågor gällande arbetsbelastning och möjlighet till återhämtning i medarbetarenkäten med fokus på OSA (organisatorisk och social arbetsmiljö) samt under medarbetarsamtal. Det är en positiv förflyttning i resultatet 2022 jämfört med 2021.

Sjukfrånvaron bland medarbetarna har sjunkit från 9,75 procent föregående år till 8,74 procent 2022. Vid en genomlysning av sjukfrånvaron är det ingen grundskola som utmärker sig speciellt, siffrorna följer ungefär samma mönster under året.

Under 2022 har personalomsättningen ökat till 13,34 procent från 11,68 procent 2021. Årets medarbetarundersökning med fokus på OSA visar att medarbetare upplever att dem har den kompetens som behövs för att utföra sitt arbete på ett bra sätt. Medarbetare upplever också att det är ett öppet och tillåtande klimat på arbetsplatsen samt delaktighet på verksamhetens möten.

2. Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden

Barn- och utbildningsförvaltningens mål	Indikator	Utfall	Mål-nivå	Bedömning
Mål: Genom ett systematiskt kvalitetsarbete utförs utbildning av god kvalitet för höga kunskapsresultat för barn/elever/studerande	Indikator: Undervisningen och lärandemiljön kännetecknas av meningsfullt lärande och förtroendeingivande relationer.	Hur gick det i år? (ange procent)	75%	Grön
	Förskola	G		
	Grundskola	G		
	Gymnasium	G		
	Vuxenutbildning	G		

Måluppfyllelse/månad (uppdateras löpande under året)

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
A	A	A	A	G	G	G	G	A	G	G	G

Övergripande barn- och utbildningsförvaltningen

Barn- och utbildningsförvaltningens samlade bedömning för året är grönt i målområdet. Samtliga verksamhetsområden bedömer att det systematiska kvalitetsarbetet har kunnat bedrivas och gett gott resultat i helår. I alla verksamhetsområden finns yrkesgrupper som är svåra att rekrytera. Timvikarier i bemanningsenheten är en värdefull tillgång för verksamheterna och för barn. För att klara behoven och fortsätta utveckla kvalitén har 6770 vikariebeställningar gjorts under 2022, jämnt fördelat mellan förskola och fritidshem. Bemanningenheten har haft 47 824 uthyrda vikarietimmor under 2022, vilket motsvarar cirka 24 heltidstjänster utslaget på helår.

Bedömningen för helår är en förflyttning från gult i delår 1 till grönt delår 2 och verksamhetsberättelsen. Förskolan har kunnat bibehålla grönt under delår och för helår. Grundskolan och gymnasiet har gjort en förflyttning från gult delår 1 till grönt delår 2 och kunnat bibehålla grönt även på helår i målområdet. Vuxenutbildningen har på helår gjort en förflyttning till grönt från gult i delår 1 och 2. Under året har vuxenutbildningen arbetat med främjande och förebyggande åtgärder kring avhopp, tidiga avstämningar, stöd tidigt samt rätt studie- och yrkesvägledning för att öka flexibiliteten. Lärcenter har inrättats för att ge eleverna stöd och utbudet av distansutbildningar i egen regi har utökats.

Insatser som påverkat ekonomin inom målområdet

Demografiökning inom grundskola och gymnasium. Ett större antal elever med behov av särskilt stöd på grundskola och gymnasium. Lärstudio, mångfaldsenhet och nyanlända, investering i lärmiljö till exempel programrum och matsalar, statsbidrag och digitalisering.

Förskola

Förvaltningens bedömning i helår för verksamhetsområde förskola är grönt i målområdet. Måldialoger, resultatdialoger och de verksamhetsbesök som genomförts visar på en utveckling i utformandet av barnens utbildning i förskolorna vilket bidragit till ökad kvalitet. Introduktion och omtag i reflektionsdokument, främst för barnskötarna, har bidragit till ökad medvetenheten och kunskap i att arbeta systematiskt med planering, genomförande och utvärdering. Under året har barns delaktighet i utformandet av utbildningen diskuterats mer, vilket ger effekt i form av att barns möjlighet till reflektion utökas och synliggörs i utformandet av utbildningen och utformandet av lärmiljöerna. Lärmiljöer har berikats med dokumentationstavlor där barns processer synliggörs i lärmiljön och ger förutsättningar till reflektion mellan barnen och mellan barn och pedagoger. En ökad medvetenhet kring barns språkutveckling och utformande av en språkstimulerande utbildning är tydlig i förskolornas lärmiljöer där litteratur, TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) och bild stöd kompletterar förstärker tydligheten i lärmiljöerna. Förskolorna har på olika sätt skapat minibibliotek där barns läslust stimuleras, samtidigt som litteraturen återfinns som ett tillägg i olika mötesplatser i förskolan. Litteratur från OLIKA-förlag (ett förlag som drivs av att skapa en mer jämställd och jämlik värld) har köpts in för att höja kvalitén på det utbud av litteratur som barnen möter i förskolan, den nya litteraturen ger fler barn möjlighet att spegla sig i litteraturen kopplat till förskolans främjande aktiviteter.

Andelen förskolelärare ligger på samma nivå som Stockholms län med 32 procent under 2021 och är en ökning som skett under de senaste tre åren. Enligt egna mätningar så har förskolan en bibehållen lärartäthet på 34 procent under 2022. Utifrån de elev- och föräldraenkäter som gjorts syns en tydlig nöjdhet hos förskolans föräldrar vilket kan tolkas som en höjd kvalitet på grund av ökad kompetens. Den ökade kompetensen kan även bidra till att Tyresös förskolor blir en attraktiv arbetsplats.

Andelen barn per årsarbetare på förskolan håller en jämn nivå med föregående år på 5,5 barn per årsarbetare vilket är i linje med regionen och något högre än riket i helhet som ligger på 5.2 enligt Kolada. Barngruppernas storlek är på 14.9 år 2021 enligt Kolada och ligger lägre i förhållande till regionen och riket i helhet. Anledningen till barngruppernas storlek är att statsbidraget för mindre barngrupper använts till att justera hustaken på förskolorna. Det har kunnat genomföras då förskola har haft en överkapacitet i lokaler. Bemanningen anpassas efter antal barn vilket ger en fortsatt konstant siffra på 5,5 barn per årsarbetare.

Grundskola

Förvaltningens bedömning i helår för verksamhetsområde grundskola är grönt i målområdet. Grundskolans systematiska kvalitetsarbete har successivt förbättrats under året. Det finns en tydlighet i arbetet, en hög kompetens kring vilka mål grundskolan arbetar mot och hur arbetet ska utformas. Stort fokus ligger på trygghet, studiero och studieresultat. Resultatdialoger har

genomförts med alla grundskolor, grundsärskolan och modersmålsenheten. Antalet behörig personal i grundskolan ligger för Tyresö 69 procent, vilket är 0,6 procentenheter under riksgenomsnittet och siffran har sjunkit under de senaste åren. Enligt Skolverket är bristen på behöriga lärare stor i hela landet och behovet beräknas vara störst de närmaste åren fram till 2025. Personalomsättningen i Tyresö grundskolor är något högre jämfört med pandemiperioden. Rekryteringsbehovet beror framför allt på pensionsavgångar men även på att de lärare som lämnar sin tjänst för annat arbete behöver ersättas. I dagsläget är det svårt att få in behöriga vikarier vid längre frånvaro, exempelvis vid föräldraledighet eller längre sjukskrivningar. Skolorna signalerar att det överlag inte ses som ett stort problem i Tyresö att få tag i behöriga lärare men att vissa kategorier av lärare kan vara svårare.

Personaltätheten i Tyresös grundskolor är 13,7 elever per lärare. Tyresö ligger över riksgenomsnittet på 11,5 och i nivå med Stockholms län på 13,6. Siffran har varit relativt konstant de senaste tre åren.

Höstterminens resultatdialoger har handlat om måluppfyllelse. Det finns skillnader mellan skolornas resultat och varje skola behöver arbeta med måluppfyllelsen utifrån sina elevers förutsättningar. Skolorna har uppmanats att arbeta med en fördjupad analys av resultaten vilket leder till konstruktiva diskussioner och åtgärder. Ett exempel är att skolan behöver titta på vilka elever som inte når målen i enstaka ämnen och vilket stöd de behöver för att nå dit. Elever som inte når måluppfyllelse i flera ämnen har däremot tenderat att halka efter i ytterligare ämnen.

Slutresultatet för Tyresös elever i årskurs 9 2022 var mycket positivt. Meritvärdet för Tyresös elever ligger över riksgenomsnittet och har en positiv trend, riket i övrigt visar en negativ trend. Meritvärdet var 237,5 (riket 223,9) och antal elever med gymnasiebehörighet 86,63 procent (riket 86,2). Skillnaden mellan pojkars och flickors betyg har minskat. Flickornas resultat har sjunkit samtidigt som pojkarnas resultat ökat något. Skillnaden mellan resultaten för samtliga elever och resultat exkluderat från nyinvandrade och elever med okänd bakgrund har minskat. Andelen elever med godkända betyg i svenska som andraspråk ökar.

Resultaten för årskurs 6 och årskurs 7 är relativt oförändrade från tidigare år. I årskurs 8 har resultatet sjunkit något under de senaste terminerna. Detta är en årskurs som påverkats stort av pandemin. Hela deras högstadietid har påverkats av hög frånvaro hos personal och elever. Det har varit många vikarier och en undervisning som skett delvis på distans. Det är små skillnader i resultat men de är mätbara och kommer vara ett fokusområde på grundskolan för att ge elevgruppen bästa möjliga stöd inför gymnasievalet. Situationen är liknande i regionen.

Måluppfyllelsen på mellanstadiet är tämligen oförändrad från föregående läsår. I resultatdialoger framgår det att mellanstadiet följer trend från tidigare år med viss nedgång på några enheter. Skolor i socioekonomiskt utmanande områden tenderar att tappa måluppfyllelse i högre grad på mellanstadiet. Skolorna sätter in stöd för lärandet och har rutiner för insatser. Skolorna har övergripande god måluppfyllelse i de lägre åldrarna.

3. Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – här finns plats för alla

Barn- och utbildningsförvaltningens mål	Indikator	Utfall	Mål-nivå	Bedömning
Mål: Barn/ elever/studerande ges en trygg och stödjande förskole- skolmiljö med god arbetsro/studiero.		Hur gick det i år? (ange procent)	75%	Grön
Indikator: Verksamheten bedriver ett främjande och förebyggande arbete för trygghet och arbetsro/studiero				
	Förskola	G		
	Grundskola	G		
	Gymnasium	G		
	Vuxenutbildning	G		
Indikator: Barn/elever/studerande får rätt stöd i rätt tid i god samverkan med andra aktörer.				
	Förskola	G		
	Grundskola	G		
	Gymnasium	G		
	Vuxenutbildning	G		

Måluppfyllelse/månad (uppdateras löpande under året)

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
A	A	A	A	G	G	G	G	G	G	G	G

Övergripande barn- och utbildningsförvaltningen

Barn- och utbildningsförvaltningens samlade bedömning för året är grönt i målområdet. Samtliga verksamhetsområden bedömer att barn och elever ges en trygg och stödjande förskole- och skolmiljö med god arbets- och studiero. Likabehandlingsarbetet genomsyrar hela förvaltningen och verksamheterna har under året jobbat med att öka likvärdighet av likabehandlingsarbetet.

Bedömningen för helår är en förflyttning från gult i delår 1 och delår 2 till grönt i verksamhetsberättelsen. Förskolan har kunnat bibehålla grönt under delår 2 och för helår genom att fortsätta arbeta med likabehandlingsarbetet, kollegialt lärande och verksamhetsbesök för att öka likvärdigheten. Grundskolan och gymnasium har gjort en förflyttning från gult delår 1 och 2 till grönt i verksamhetsberättelsen i arbetet med att ge elever rätt stöd i rätt tid i god samverkan med andra aktörer. Vuxenutbildningen har på helår gjort en förflyttning till grönt från gult i delår 1 och 2. Under året har vuxenutbildningen arbetat med att revidera likabehandlingsplanen och lärcenter har inrättats för att ge eleverna stöd.

Insatser som påverkat ekonomin inom målområdet

Fler elever med extraordinärt stöd, tilläggsbelopp och verksamhetsstöd på grundskolan och gymnasiet. Trygga och tillgänglighetsanpassade lärmiljöer, externa placeringar, kommunal resursskola på gymnasiet, lärstudio och lärstudio med behandling, lärstudio med tal- och språkinriktning och lärcenter på vuxenutbildningen

Förskola

Förvaltningens bedömning i helår för verksamhetsområde förskola är grönt i målområdet. Förskolans likabehandlingsarbete (främjandegruppen) ger en tydlig effekt i utformandet av utbildningen vilket leder till en god arbetsro i förskolan. Enligt elev- och föräldraenkäten har arbetsron ökat i förskolorna under 2022. Främjandegruppens arbete innebär inte att arbeta lika med alla, utan ge barn möjlighet att utvecklas på sina villkor oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Systematiken har satt sig och lärmiljöerna berikas med material som ger alla barn förutsättning att inkluderas. Inköp av litteratur har gjorts för att stärka arbetet och ge barn möjlighet att spegla sig i förskolan. Under året har förskolorna arbetat med gemensamma främjande aktiviteter för samtliga diskrimineringsgrunder. Arbetet har bidragit till kollegialt lärande där pedagogerna ges möjlighet att reflektera och dela kunskaper för att utveckla utbildningen som barnen möter och öka tryggheten för alla barn. Ett fokusområde för förskolorna under har varit vad en kränkning är för barn i förskolan och hur förskolorna kan uppmärksamma och förebygga att kränkningar sker. Resultatet av arbetet är på helår att kränkingsanmälningar ökar i förskolorna, vilket i detta skede är positivt.

Likvärdigheten i förskolorna har ökat med stöd av den politiska lärmiljösatsning som gjorts. Förskolorna har kunnat köpa in nya hyllor och mattor samt genomfört större renoveringar. En tydlig utveckling som skett under året är den ökade språkmedvetenheten där litteratur, bild stöd och TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) utökats i samtliga förskolor och används på ett medvetet sätt i utbildningen. Den ökade språkmedvetenheten beror på det språkprojekt som pågår (där två enheter i socioekonomiskt utsatta områden ingår tillsammans med resurs- och utvecklingscentrum) och på den satsning som gjorts inom det neuropsykiatriska (NPF) området. Den satsning som gjorts på NPF är inköp av material som hörselkåpor, sittkuddar och timetimers och fortbildning som samtliga förskolor har tagit del av. En bidragande effekt till den ökade likvärdigheten är återupptagandet av verksamhetsbesök för rektorer som bidrar till en spridning av goda exempel kring organisation, förhållningssätt och utformandet av lärmiljöer.

Resultatet i elev- och föräldraenkäten har trots återinförandet av fysiska enkäter en låg svarsfrekvens på 68 procent. Enkätresultaten visar på en höjning av resultaten i helheten. Ingen fråga har sjunkit sedan föregående enkät. Resultaten av enkäten visar att förskolans aktiva arbete kring utformandet av lärmiljöer och det främjande arbetet för barns trygghet har utvecklats under det senaste året. Resultatet har generellt haft en hög nivå de senaste åren och den uppåtgående trenden fortsätter. En tydlig skillnad är att svaret ”vet ej” minskat, vilket förskolorna arbetat aktivt med.

Grundskola

Förvaltningens bedömning i helår för verksamhetsområde grundskola är grönt i målområdet. Trygghets- och likabehandlingsarbetet i Tyresös grundskolor är aktivt och systematiskt utformat. Alla skolor har en fungerande likabehandlingsgrupp. Tyresös unika kommunövergripande likabehandlingsarbete är välkänt hos alla medarbetare och representanter från alla skolor träffas fyra gånger per läsår vid så kallade Dugnader. Vid Dugnader utvärderas arbetet och det tas fram en plan för fortsatt utveckling och utbildning av lärare, personal i skolan och på fritidshemmen. Arbetet leds övergripande av en samordnare.

Som en del i trygghetsarbetet och för att utveckla det förebyggande och främjande arbetet på skolorna finns ett kommungemensamt nätverk. Nätverket leds av brottsförebyggande strateg. De som ingår i nätverket är skolchef, rektorer och andra från skolledning, skolkuratorer, skolpsykolog, representanter från social- och arbetsmarknadsenheten bland andra fältassistenter och resursenheten, fritidsgårdarna, polisen, ungdomsmottagningen och MiniMaria. Alla skolor har deltagit i fortbildning kring PDV (pågående dödligt våld) och arbetet med att ta fram och uppdatera riktlinjer och rutiner kring detta pågår.

För att bättre bemöta elever i behov av särskilt stöd har två nya lärstudios startat under året. Idag har Tyresö kommun sex lärstudios för årskurs 1-9. Fyra lärstudios en lärstudio med tal och språkinriktning och en med behandlande insatser.

Ett utökat och förbättrat samarbete med centrala elevhälsan och socialtjänsten gör att skolorna kan hantera elevärenden snabbare och ge mer relevant stöd kring insatser och åtgärder gällande elever i behov av särskilt stöd.

Årets elev- och föräldraenkät är genomförd i årskurs 2, 4, 6 och 8, både elever och föräldrar har svarat. Av svaren kan utläsas att en mycket stor del av eleverna trivs i skolan, ju yngre elever desto högre resultat. Svaren ger också en bild av elever som trygga i skolan, detta bekräftas även av skolsköterskornas hälsosamtal med elever i årskurs 5 och 8. En mycket hög andel av eleverna svarar att de är nöjda med sin skola, resultatet sjunker i årskurs 8, något som även kan ses regionalt och i hela riket.

Ärenden från Skolinspektionen och Barn- och elevombudet rörande grundskolan har minskat under 2022. Av sju ärenden som inkom under 2022 rörde fem av dem kränkande behandling. Två av ärendena rörde rätten till stöd. Inte i något av de avslutade ärendena har Tyresö kommun brutit i sina skyldigheter i enlighet med skollagen.

Arbetet som påbörjats under höstterminen, med att öka kunskapen på skolorna kring problematisk skolfrånvaro börjar ge resultat. Statistiken visar att det finns 269 elever med 30 procent frånvaro eller mer och 130 pågående frånvaroutredningar anmälda till förvaltningen. Antalet elever i Tyresö kommun med problematisk skolfrånvaro ligger under det nationella snittet för elever med 30 procent frånvaro eller mer. Skolorna jobbar aktivt för att få ner siffran ytterligare. Antal elever med mer än 30 procent frånvaro har minskat under höstterminen jämförelsevis mot vårterminen. Arbetsgången vid frånvaro reviderades i maj och

implementerades till höstterminen. Antal elever med problematisk skolfrånvaro ökar bland de yngre åldrarna och de elever som hamnar i problematisk skolfrånvaro på högstadiet har ofta en historia av frånvaro i lägre åldrar. Därav finns det behov av tidigare insatser redan på låg- och mellanstadiet.

4. Hållbar ekonomi – kostnadseffektiv, balanserad och cirkulär

Barn- och utbildningsförvaltningens mål	Indikator	Utfall	Mål-nivå	Bedömning
Mål: Hög kostnadsmedvetenhet där inköp och resursanvändning är hållbar, långsiktig och kemikaliesmart. Som en naturlig del i utbildningen ska barn/elever/studerande erbjudas god kunskap om en hållbar utveckling.		Hur gick det i år? (ange procent)	75%	Grön
Indikator: Verksamhetsområdet bedrivs inom ramen för tilldelade resurser				
	Förskola	G		
	Grundskola	G		
	Gymnasium	G		
	Vuxenutbildning	G		
Indikator: Aktiviteter i utbildningen ökar barn/elever/studerandes medvetenhet om hållbarhet och klimatpåverkan.				
	Förskola	G		
	Grundskola	G		
	Gymnasium	A		
	Vuxenutbildning	A		

Måluppfyllelse/månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
G	G	A	G	A	G	A	G	A	G	A	G

Övergripande barn- och utbildningsförvaltningen

Barn- och utbildningsförvaltningens samlade bedömning för året är grönt i målområdet. Samtliga verksamhetsområden har haft budget i balans och bibehållit grönt under delår och helår.

Förvaltningen har under året, arbetat, diskuterat och utvecklat målet med hållbarhet. Förskolan och grundskolan har jobbat med kemikaliesmart förskola och skola under året. Gymnasiet har vid uppstart av två nya yrkesprogram återanvänt material och möbler och vuxenutbildningen jobbat med att öka medveten kring hållbarhet. Central förvaltning och vuxenutbildningen har arbetat en del på distans under året och bidragit till att minska en del av utsläpp vid arbetspendling. Datorer, mobiltelefoner och övriga varor har i första hand återanvänts för att minska kommunens klimatavtryck. I övrigt har förvaltningen jobbat med att öka medvetenhet kring hållbar resursanvändning i det dagliga arbetet. Verksamheterna har ansvarskännande och haft en

ekonomi i balans. Verksamheterna jobbar också med öka medvetenhet kring hållbar energiförbrukning.

Förvaltningen har bibehållit grönt i ekonomimålet under delår och verksamhetsberättelsen. Bedömningen för helår är en förflyttning från gult i delår 1 och delår 2 till grönt i verksamhetsberättelsen med att ha aktiviteter i utbildningen som ökar barn och elevers medvetenhet om hållbarhet och klimatpåverkan. Förskolan har kunnat bibehålla grönt under delår 2 och för helår i aktiviteter inom hållbarhet och klimatpåverkan. Grundskolan har gjort en förflyttning från gult delår 1 och 2 till grönt i helår. Förflyttningen beror framförallt på att alla skolor har på helår implementerat handlingsplanen för kemikaliesmarta skolor. Verksamhetsområde gymnasium och vuxenutbildning bedömer gult i målområdet och behöver jobba vidare med hållbarhet och klimatpåverkan.

Förskola

Förvaltningens bedömning i helår för verksamhetsområde förskola är grönt i målområdet. Förskolorna arbetar aktivt med att implementera förskolans vision och verksamhetsidé där begreppet hållbar utbildning ger en tydlig riktning. Sex enheter med 12 förskolor har påbörjat ett process stöd med IFOUS under temat hållbar förskola som kommer fortlöpa under tre år. Förskolorna har tagit del av föreläsningar och seminarier och skattat sig med OMEP:s skala för hållbarhet i förskolan. Skalan ger pedagoger och rektorer möjlighet att identifiera områden där insatser behövs och är tänkt att fungera som en dokumentation av utveckling och framsteg i förskolornas hållbarhetsarbete.

Under året har fortbildning kring kemikaliesmart förskola och skola genomförts där medarbetare i förskola och grundskola samt lokalvård och måltidservice utbildats i hur förskolorna kan minimera giftiga kemikalier i verksamheterna. Det har även genomförts en inventering av var förskolorna befinner sig i relation till handlingsplanen. Samtliga förskolor har kommit långt i arbetet och uppfyller med enkla medel nivå ett (de relativt enkla och kostnadsfria åtgärderna) i handlingsplanen. Även nivå två (de åtgärder som på sikt tar lite längre tid att genomföra, innebär lite högre kostnader och som kräver mer planering och framförhållning) uppnås i hög grad och den tredje nivån (åtgärder där det krävs samarbete med andra parter då förskolan själv inte kan genomföra åtgärden) uppnås till stor del. En effekt av utrensningen och ökad medvetenhet kring utrensningen av leksaker har bidragit till en ökning av naturmaterial i lärmiljön.

Källsortering har introducerats i större utsträckning under året, barn har undervisats med stöd av sopsamlarmonstren, vilket märks tydligt i barns förändrade kunnande och ökade medvetenhet kring källsortering. Tillsammans bidrar detta till att förskolorna genomför en undervisning som ger barnen en ökad kunskap och förutsättningar att reflektera och bidra till ekologisk- och social hållbarhet. Förskolorna befinner sig i en utvecklingsprocess där arbetet har kommit igång på samtliga förskolor men de har kommit olika långt. Den sociala hållbarheten utvecklas i hög grad genom de diskussioner som förskolans främjandegrupp för.

Grundskola

Förvaltningens bedömning i helår för verksamhetsområde grundskola är grönt i målområdet. Grundskolan har haft uppdraget att arbeta mot en kemikaliesmart skola sedan hösten 2021 då beslutet om en handlingsplan för grundskolan togs. I april 2022 deltog Tyresös grundskolor i en föreläsning samt en workshop för att öka förståelsen för hur skolan kan arbeta aktivt med att minska skadliga kemikalier och bli en kemikaliesmart skola. Under hösten 2022 har arbetet intensifierats och tagits upp under rektorsmöten och resultatdialoger. Skolorna har arbetat med att implementera handlingsplanen och påbörjat planering och genomförande av aktiviteter och insatser. Fritidshemmen har fått ett riktat uppdrag att skriva pedagogiska planeringar kring arbetet som delas inom och mellan skolor. I handlingsplanen är målen uppdelade i grönt, gult och röda nivåer. Målet för grundskolorna var att uppfylla den gröna nivån i handlingsplanen under höstterminen 2022. Flertalet av grundskolorna har infört åtgärder som även når den gula nivån i handlingsplanen stor utsträckning då centrala satsningar gjorts för att byta ut möbler och mattor. Även röda nivån uppnås till viss del där renoveringar genomförts. Arbetet följs upp under resultatdialogerna. Många skolor har börjat källsortera men det saknas kärl för detta. Arbetet med att leverera dessa kärl påbörjades under vårtermin 2022 men har haft ett uppehåll hösten 2022. Arbetet åter igång och alla skolor beräknas få nya kärl under vårterminen 2023.

5. Ekonomisk rapport

För VO1 Förskola och pedagogisk omsorg och VO2 Grundskola med grundsärskola och fritidshem är resultatet per sista december ett överskott om 16,4 mnkr, vilket motsvarar 1,4 procent av kommunbidraget från kommunfullmäktige. Båda verksamhetsområden uppvisar ett överskottsresultat.

Varje chef och enhet har tagit stort ansvar för sitt resultat och för att få en budget i balans samtidigt som de effektivt arbetat för att bibehålla god kvalitén i verksamheterna.

BoU-nämnd	2022			2021		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
Detaljer underliggande verksamheter						
Resultat VO 1	-330 306	-338 078	7 772	-315 897	-329 037	13 140
Resultat VO 2	-804 683	-813 267	8 584	-765 802	-778 697	12 896
Nämndens resultat	-1 134 989	-1 151 345	16 357	-1 081 699	-1 107 734	26 036

VO1 Förskola och pedagogisk omsorg

För VO 1 Förskola och pedagogisk omsorg är nettoresultatet per sista december ett överskott om 7,8 mnkr.

BoU-nämnd	2022			2021		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
Detaljer underliggande verksamheter						
VO 1 - Förskola						
Beställarorganisationen						
Intäkter	31 195	30 800	395	31 942	30 200	1 742
<i>varav demografijustering</i>				<i>-312</i>		<i>-312</i>
Kostnader						
Myndighet och administration*	-11 584	-13 880	2 296	-11 015	-10 594	-421
Alla förskole och omsorgsbidrag / barn	-335 802	-335 898	96	-321 526	-328 043	6 517
Barnomsorg på obekvämtid	-1 404	-2 200	796	-2 432	-2 500	68
Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd	-7 584	-8 100	516	-5 801	-9 300	3 499
Sociodemografiskt tillägg	-8 746	-8 800	54	-8 778	-8 800	22
Summa kostnader	-365 119	-368 878	3 759	-349 551	-359 237	9 685
Beställarorganisationen (nettoresultat)	-333 924	-338 078	4 154	-317 609	-329 037	11 428
Utförare i egen regi						
Intäkter						
Förskole- och ped. omsorgspeng	211 107	212 776	-1 670	202 181	206 339	-4 158
Sociotillägg och verksamhetsstöd	10 390	9 679	711	10 253	9 371	882
Statsbidrag	14 552	8 232	6 320	11 183	4 041	7 142
Övriga intäkter	780	731	48	800	803	-3
Summa intäkter	236 828	231 419	5 409	224 417	220 554	3 863
Kostnader						
Personalkostnader	-174 104	-178 505	4 401	-168 207	-170 640	2 433
Lokaler	-26 658	-26 853	195	-23 789	-23 753	-35
Skolmältid	-19 131	-19 000	-131	-18 805	-18 939	134
Driftkostnader	-13 317	-7 061	-6 256	-11 905	-7 221	-4 684
Summa kostnader	-233 210	-231 419	-1 791	-222 705	-220 554	-2 151
Utförare i egen regi (nettoresultat)	3 618	0	3 618	1 712	0	1 712
Resultat VO 1	-330 306	-338 078	7 772	-315 897	-329 037	13 140

*** Inklusive öppna förskolan**

Budget för underliggande verksamheter är nettobudget exklusive kommunbidrag.

Beställarorganisationen

Beställarsidan visar ett överskott om 4,2 mnkr i slutet av året. Överskottet avser främst kostnadssidan och beror på lägre kostnader avseende myndighet och administration, barnomsorg på obekvämtid och beslutsbaserade tillägg och verksamhetsstöd. Överskottet gällande myndighet och administration avser framförallt kostnader för uteblivna aktiviteter och vakanta tjänster. På intäktsidan utmärker sig taxor och avgifter som visar ett överskott samt statsbidrag som visar ett underskott och beror på omfördelning till utförare.

Utförare i egen regi

Utförare i egen regi visar ett överskott om 3,6 mnkr i slutet av året. Överskottet beror främst på högre intäkter avseende statsbidrag från bland annat Försäkringskassan gällande sjuklöner. Personalkostnader är lägre än budgeterat och är en fortsatt pandemieffekt där både barn och personal varit frånvarande under samma period. Dessutom färre barn i kön har skapat en osäkerhet gällande anställning av personal. Underskott av driftkostnader avser bland annat inredningsinventarier kopplad till lärmiljösatsningen samt personalfrämjande aktiviteter. Kostnaden pareras till största del av statsbidrag från Försäkringskassan och Skolverket avseende statsbidraget kvalitetshöjande åtgärder.

För VO 1 Förskola och pedagogisk omsorg är den största skillnaden jämfört med föregående år minskning av överskottet från 13,1 mnkr till 7,8 mnkr. Verksamhetsområdet har en stabil ekonomi och det visar resultatet de senaste sex åren.

VO2 - Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

För VO2 Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem är nettoresultatet per sista december ett överskott om 8,6 mnkr efter demografijustering. Den slutliga avstämningen mot demografi visade att det varit fler elever än budgetprognosen, vilket innebär att 4,0 mnkr har erhållits från demografibufferten.

BoU-nämnd	2022			2021		
Detaljer underliggande verksamheter	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
VO 2 - Grundskola						
Beställarorganisationen						
Intäkter	69 312	56 260	13 051	58 137	51 502	6 635
<i>varav demografijustering</i>	<i>4 000</i>	<i>0</i>	<i>4 000</i>	<i>1 492</i>		<i>1 492</i>
Kostnader						
Myndighet och administration	-17 916	-22 300	4 384	-15 856	-18 647	2 791
Grundskola, alla elevbidrag / elev	-722 392	-718 398	-3 994	-682 560	-685 552	2 992
Grundskola, nettokostnader						
elevbidrag och egen regi	-38 003	-37 900	-103	-38 121	-37 900	-221
Modersmål	-15 970	-15 400	-570	-15 216	-15 000	-216
Skolskjuts (inkl. sarskola)	-5 759	-8 000	2 241	-6 160	-8 000	1 840
Externa placeringar (inkl. resursskola)	-10 294	-8 200	-2 094	-7 632	-11 200	3 568
Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd	-28 587	-21 700	-6 887	-24 328	-19 400	-4 928
Sociodemografiskt tillägg	-35 471	-35 500	29	-34 526	-34 500	-26
Summa kostnader	-878 880	-869 528	-9 352	-824 399	-830 199	5 800
Beställarorganisationen (nettoresultat)	-809 569	-813 267	3 699	-766 262	-778 697	12 435
Utförare i egen regi						
Intäkter						
Elevpeng	568 065	573 042	-4 977	538 006	540 778	-2 772
Sociotillägg och verksamhetsstöd	63 137	59 523	3 614	55 871	53 379	2 492
Statsbidrag	49 625	38 479	11 145	46 518	37 700	8 818
Övriga intäkter	4 452	2 036	2 417	1 497	1 541	-44
Summa intäkter	685 278	673 079	12 199	641 892	633 399	8 494
Kostnader						
Personalkostnader	-481 021	-482 478	1 457	-460 975	-459 990	-985
Lokaler	-104 788	-106 130	1 342	-96 667	-96 703	36
Skolmåltid	-42 874	-43 600	726	-41 661	-41 800	139
Driftkostnader	-51 709	-40 871	-10 838	-42 130	-34 906	-7 223
Summa kostnader	-680 393	-673 079	-7 313	-641 432	-633 399	-8 033
Utförare i egen regi (nettoresultat)	4 886	0	4 886	460	0	460
Resultat VO 2	-804 683	-813 267	8 584	-765 802	-778 697	12 896

Budget för underliggande verksamheter är nettobudget exklusive kommunbidrag.

Beställarorganisationen

Beställarsidan visar ett överskott om 3,7 mnkr i slutet av året. Överskottet beror främst på högre intäkter om 13,1 mnkr avseende demografijustering, försäljning, anslag och prestationsintäkt, taxor och avgifter, statsbidrag samt moms. Kostnadssidan redovisar ett underskott om 9,4 mnkr där kostnader för myndighet och administration och skolskjuts är lägre än budgeterat. Däremot är kostnader avseende elevbidrag, beslutsbaserade tillägg och verksamhetsstöd, externa placeringar, modersmålsundervisningen samt för grundsärskolan högre. Överskottet gällande myndighet och administration avser bland främst vakanta tjänster samt lägre kostnader för införandet av ett nytt system. Underskott avseende elevbidrag beror på att det är fler elever i kommunen än vad budgeten bygger på. Underskott avseende externa placeringar (inkl. resursskola) beror på utökade kostnader på grund av fler placeringar. Beslutsbaserade tillägg och verksamhetsstöd visar ett underskott och härleds till att antal elever med behov av särskilt stöd har ökat. Modersmålsundervisningen har högre kostnader beroende på fler undervisningstimmar på grund av fler elever med rätt till modersmålsundervisning.

Utförare i egen regi

Utförare visar ett överskott om 4,9 mnkr i slutet av året. Intäktssidan redovisar ett överskott om 12,2 mnkr som främst beror på att erhållna statsbidrag under året har överstigit budgeterad nivå, bland annat som statsbidraget från Försäkringskassan som avser sjuklöner. Kostnadssidan visar ett underskott om 7,3 mnkr som förklaras av att driftkostnader så som inhyrd personal och inredningsinventarier överstiger budget. Året har inneburit högre kostnader avseende skapande skola samt personalfrämjande aktiviteter men dessa pareras av statsbidragen. Det överskott som personalkostnader visar är delvis en effekt av den budgetjustering som gjordes vid fördelningen av skolmiljarden.

För VO2 Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem är den största skillnaden jämfört med föregående år utbetalningen från demografibufferten som i år är högre. Överskottet mellan åren har minskat från 12,9 mnkr till 8,6 mnkr. Verksamhetsområdet har en stabil ekonomi och det visar resultatet de senaste fyra åren.

6. Riskhantering

Typ av risk	Risk (& risknivå)	Åtgärd	Bedömning	Kommentar
Medarbetare	Hög arbetsbelastning (riskvärde 20)(sannolikhet 5, konsekvens 4)	Riskbedömningar, uppföljning, struktur och hjälp att prioritera	Grön	Åtgärderna genomförda. Organisation inom förskola.
	Hög sjukfrånvaro (riskvärde 15)(sannolikhet 5, konsekvens 3)	Hälsosamtal, motivation kopplad till frisknärvaro, bemanningsenhet	Gul	Fritidspersonal hög sjukfrånvaro. Åtgärderna pågående med några av verksamheterna.
Kvalitet	Likvärdighet och segregation (riskvärde 16) (sannolikhet 4, konsekvens 4)	Riktad verksamhetsutveckling. Lär miljösatsning.	Grön	Fortbildningsinsatser har genomförts och ökad likvärdighet i lärmiljön.
	Låga SVA-resultat (riskvärde 16) (sannolikhet 4 konsekvens 4)	Kvalitetssäkra mottagningsprocessen för nyanlända. Utveckla SVA-undervisning	Grön	Resultaten har höjts.

Leverans	Drogproblematik, ökad kriminalitet och gängbildning i grundskolan (riskvärde 15) (sannolikhet 5, konsekvens 3)	Förebyggande arbete. Brottsförebyggande nätverk. Rätt insats i rätt tid.	Grön	Åtgärderna behöver fortsätta och anpassas efter samhällsutveckling. Våldsförebyggande kommunövergripande handlingsplan beslutad, utökning av fältassistent.
	Oförutsedda händelser som brand, skadegörelse, hot, pandemin (riskvärde 16) (Sannolikhet 4 konsekvens 4)	Krishanteringsplaner, pandemiplan, kameraövervakning, larm, belysning	Grön	Kvalitativt krishanteringsarbete har skett i flertalet tillfällen med gott resultat. Ny kameraövervakning blev försenad på grund av tillstånd.
Ekonomi	Utbyggnadskostnader (riskvärde 15)(sannolikhet 5, konsekvens 3)	Strategisk planering, behovsanalyser	Grön	Åtgärderna genomförda. Löpande analyser av utbyggnadstakt.

7. Kommungemensamma uppdrag

Kommunfullmäktige har i kommunplanen för 2022 fastställt fem kommungemensamma uppdrag. Uppdragen spänner över förvaltningsgränserna och innebär att nämnder och förvaltningar samverkar för att nå dem. Två av uppdragen är gröna, det vill säga ligger i fas med planeringen. Tre uppdrag är påbörjade men inte slutförda enligt plan, därför är de gula.

Uppdrag	Vad ska vi uppnå med uppdraget?	Klart datum	Bedömning	Kommentar	Bidrar till målområde (1-4)
Fler Tyresöbor ska ta del av Tyresös kultur- och föreningsliv.	Öka möjligheterna för utsatta grupper, exempelvis nyanlända familjer, att ta del av kulturskolan och Tyresös föreningsliv.	Dec 2022	Grön	Uppdraget att tillgängliggöra kultur- och fritidsutbudet för fler går enligt plan. Samtliga kompensatoriska åtgärder samt uppsökande och fördjupande aktiviteter är genomförda. Preliminära siffror för 2022 visar att närmare sju av tio barn och unga är aktiva i föreningar. Det är en ökning jämfört med T2 och högre än målvärdet på 65 procent. Enkätundersökningen Ung livsstil är genomförd. Rapporten kommer att publiceras våren 2023.	3
Kommunen ska aktivt arbeta för att minska sjukfrånvaron	Få ner sjukfrånvaron i samtliga verksamheter och få friskare personal vilket bidrar till att kommunen blir en mer attraktiv arbetsgivare. (Startläge 2021 kommunen totalt: sjukfrånvaro 8,5 procent.)	Dec 2022	Gul	Planerade aktiviteter går enligt plan. Den totala sjukfrånvaron för året är 8,41 procent, vilket är en minskning jämfört med T2 men högre än målvärdet på 8 procent. Barn- och utbildningsförvaltningens totala sjukfrånvaro är 8,97 procent, vilket är en minskning jämfört med 2021 och 2020, men något över 2019 som var innan pandemin.	1

				Insatser sker i samarbete med HR. Sjukfrånvaron på gymnasiet har ökat något i jämförelse med föregående år, däremot minskat för gymnasiesärskolan. Åtgärder för att minska sjukfrånvaron behöver fortsätta på gymnasiet.	
Intensifiera arbetet med att verkställa källsortering i alla kommunens verksamheter.	Implementera källsortering i kommunens alla verksamheter	Juni 2022	Gul	Arbetet med att implementera en fullgod källsortering i pilotverksamheterna utifrån medel i budget är genomfört. Implementering av fullgod källsortering i samtliga verksamheter kommer att kunna införas under 2023 och 2024.	4
Höjd ambitionsnivå kring ekologisk och klimatsmart mat i alla kommunens verksamheter.	Andelen ekologiska livsmedel ska vara minst 50 procent och andelen vegetariska maträtter ska öka. Totalkonsumtionen av kött ska minska och en ökad andel av det kött som serveras ska vara svenskt.	Dec 2022	Gul	Andelen förskolor och skolor som serverar vegetariskt mat två respektive en dag i veckan har successivt ökat från 31 procent vid uppdragets start till 86 procent. Totalkonsumtionen av mat och därmed konsumtionen av kött har ökat jämfört med 2021 på grund av högre närvaro av elever och barn under året. Samtidigt minskade konsumtionen av kött som andel av hela konsumtionen av mat. Denna indikator riskerar därför att bli missvisande. 83 procent av det inköpta köttet är producerat i Sverige, vilket är en ökning jämfört med startläget och nära det uppsatta målet på 85 procent. Andelen ekologiska livsmedel minskade till 47 procent från tidigare 51 procent. Resultatet är en följd av kraftigt ökade livsmedelspriser samt otillräcklig tillgång på vissa varor på grund	4

				av kriget i Ukraina, ökade energipriser och inflation.	
Kommunen ska arbeta aktivt för att nå trafikstrategins mål för omställning till hållbara resmönster.	Fler Tyresöbor ska välja hållbara transporter	Dec 2022	Grön	<p>Samtliga planerade aktiviteter är genomförda.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CERO rapport är klar och utkast till handlingsplan framtagen. 2. Kampanjer har genomförts enligt plan. 3. Hastighetsmätning och åtgärder vid skolor har genomförts. 4. Mobilitetsutredning för NTC och utredning av förutsättningar för mobilitetshus är genomförda. 5. Pollare är uppsatta och förbättringsåtgärder på cykelbanor är genomförda. 	4

8. Nämndens prioriteringar

De politiska prioriteringarna lämnades i barn- och utbildningsnämndens nämndplan.

Uppdrag	Bedömning	Kommentar	Bidrar till målområde (1-4)
Trygga, likvärdiga verksamheter med hög kvalitet på undervisningen	Grön	<p>Förskola: Verksamhetsbesök och resultatdialoger bidrar till god insyn för att hitta styrkor och utvecklingsområden. Fortbildningsinsatser har ökat likvärdigheten i förskolorna. Förskolans främjande likabehandlingsarbete utvecklas i förskolorna.</p> <p>Grundskola: Systematiska och kontinuerliga resultatdialoger fyra gånger per år främjar likvärdighet och bidrar till en hög och jämn kvalitet på undervisning på kommunens grundskolor.</p> <p>Resultatet av elev- och föräldraenkäten indikerar hög trygghet i våra verksamheter.</p>	2
Stärkt fokus på delaktighet, inflytande och arbetsro	Grön	<p>Förskolan: Reflektionsdokumentet stöttar pedagogerna i att ge barnen möjlighet till delaktighet, inflytande och arbetsro. Pedagogiska kartläggningar och handlingsplaner ligger till grund för utformandet av undervisningen vilket ökar barns inflytande, delaktighet och arbetsro.</p> <p>Förskolans främjandegrupp, språkprojektet och inköp av litteratur ökar barns möjlighet till delaktighet och inkludering.</p> <p>Uppföljningen av NPF- utbildningen genomfördes och inköp av stöttande material (hörselkåpor, sittkuddar och timetimers) har bidragit till ökad kompetens och möjlighet att möta alla barns behov i gruppen.</p> <p>Grundskola: Elevråd, matråd, klimatråd ökar elevernas delaktighet i och inflytande över styrningen av verksamheterna. Skolorna använder sig av olika pedagogiska metoder för att skapa arbetsro i klassrummen, till exempel en genomtänkt lektionsstruktur, PAX och Ibis.</p>	3

<p>Den fysiska lärmiljön är central för undervisning, rusta inomhusmiljöer, klassrum och matsalar, samt skapa struktur och tydlighet i både den fysiska och den sociala miljön</p>	<p>Grön</p>	<p>Förskola: Den politiska lärmiljöinsatsningen möjliggjorde för inköp av hyllor och mattor samt renovering av förskolor. Resultatet har minskat det visuella bullret och ökat likvärdigheten i förskolorna. Utbildning i TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) och bild stöd har bidragit till ökad tydlighet i lärmiljöerna. Verksamhetsbesök bidrar till att sprida goda exempel och öka det kollegiala lärande.</p> <p>Grundskola: Lärmiljöinsatsningen har bidragit till utveckling av inomhusmiljön och har ökat likvärdigheten mellan olika enheter. Exempelvis upprustning av tre matsalar, ytrenoveringar i klassrum och korridorer, uppbyggnation av nya grupprum mm.</p> <p>Medarbetarnas upplevelse är en mer positiv arbetsmiljö.</p>	<p>3</p>
<p>Tyresös barn och elever ska mötas av utemiljöer som lockar till lek, rörelse och lärande. Uteklassrum och undervisning utomhus ska erbjudas.</p>	<p>Grön</p>	<p>Förskola: Upprustning har skett på förskolegårdar. Pandemin har bidragit till att förskolornas utemiljö och närmiljö används på nya sätt. Undervisningen flyttades till stor del ut i början av året, en utveckling som bidrar till ökad möjlighet till lek, rörelse och lärande.</p> <p>Grundskola: Uteklassrum har skapats på två skolor och satsningar på undervisning utomhus pågår. En föreläsning av ”skolgårdsläraren” Gustav Sundh har genomförts för all personal i fritidshem och gav nya idéer och inspiration för uteverksamheten.</p>	<p>3</p>
<p>Öka likvärdigheten mellan kommunens fritidshem. Fritidshemmens uppdrag ska synliggöras, personaltäteten förstärkas och andelen behörig personal inom fritidshemsverksamheten öka.</p>	<p>Grön</p>	<p>En ny styrgrupp för fritidshemmen som planerar nätverksmöten, utvecklingsområden och fortbildning av personalen startades upp i början av hösten 2022. Syftet med gruppen är att tydliggöra fritidshemmens uppdrag, stärka kompetensen och professionaliteten hos personalgruppen och öka samverkan mellan skola och fritidshem. En ny gemensam modell för pedagogiska planeringar är framtagen för att öka likvärdigheten och det kollektiva lärandet mellan fritidshemmen. En storföreläsning med ”skolgårdsläraren” Gustav Sundh genomfördes i december för att öka kunskapen kring skolgårdsaktiviteter och pedagogernas roll i att utveckla rast verksamheten. En ökning av andelen behöriga lärare mot fritidshem har skett de senaste tre åren.</p>	<p>2 och 3</p>
<p>Ambition att minska de farliga kemikalier som finns i barn/elevs vardag.</p>	<p>Grön</p>	<p>Fortbildning har genomfört under året och bidragit till ett omtag och ökad kunskap kring handlingsplanen för kemikaliesmart förskola och skola.</p>	<p>4</p>

		Alla grundskolor har implementerat handlingsplanen för kemikaliesmart skola och börjat arbeta mot att nå målen i denna. Merparten av skolorna har nått den första nivån i handlingsplanen, arbetet fortsätter.	
Samverkan mellan skola och föreningsliv ska öka.	Gul	Bredare former av samverkan har skapats mellan kultur- och fritidsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen. Skolorna hjälper till att sprida information om föreningsaktiviteter för att nå barn och unga som inte är föreningsaktiva. Områden där samverkan sker idag Sisus rörelsesatsning, idrott utan gränser, Tyresö utlands och fredsförening.	2
Den tydliga nolltoleransen mot kränkningar ska tydliggöras, liksom kommunens nollvision gällande antal skolinspektionsärenden.	Grön	Ett främjande och förebyggande arbete är ständigt pågående i förskolorna och grundskolor. Förskolans främjandegrupp har arbetat aktivt med att synliggöra vad en kränkning i förskolan är och utbildat medarbetare i systematiken kring främjande, förebyggande arbete. Under året har främst en förskola utmärkt sig i antal kränkingsanmälningar vilket används i fortbildande syfte i främjandegruppen. Grundskolans trygghets- och likabehandlingsarbete är aktivt och synligt i alla skolor. Rutinen för hantering av kränkingsärenden har uppdaterats. Antal skolinspektionsärenden har minskat. Grundskolan har i måldelningsarbetet prioriterade områden rörande skyndsamt hantering och utredning av kränkningar. Enheter följer upp och sätter in åtgärder i tidigare skede.	3
Ökad lärartätheten i förskola och skola	Gul	Personaltätheten i Tyresös grundskolor är lägre än riksgenomsnittet men i nivå med Stockholms län. Siffran har varit relativt konstant de senaste tre åren. Lärartätheten i förskolan är bibehållen enligt egna mätningar.	3
Förskola – språkutveckling och läsfrämjande insatser	Grön	Två enheter ingår i ett språkprojekt och satsningar har gjorts på inköp av litteratur från OLIKA förlag. RUC har fortsatt att fortbilda medarbetarna i TAKK och användandet av bild stöd i utbildningen. Lärmiljöerna har berikats av språkstimulerande möjligheter och kompetensen kring bars språkutveckling och vikten av läsfrämjande insatser syns tydligt i förskolorna. Enkäter för att utvärdera språkprojektet visar på ökad kunskap hos pedagogerna kring barns typiska språkutveckling och flerspråkighet; En ökad medvetenhet kring kommunikation och pedagogernas roll som språklig förebild där TAKK (tecken som alternativ och	2

		kompletterande kommunikation) och bild stöd används allt mer i det dagliga arbete.	
Nationella IT strategin ska uppnås 2022	Grön	Förskola och grundskola har nått den nationella IT-strategin. En digitaliseringsstrategi för Tyresös förskolor och skolor har arbetats fram för fortsatt arbete. Process stöd via IFOUS kring hållbar förskola påbörjades under våren 2022 och kommer fortgå i tre år.	3
Öka läsfrämjande insatser i verksamheterna, öka tillgängligheten av böcker och samarbeta med folkbiblioteket	Grön	Samtliga förskolor tar del av bibliotekets satsning på 5 åringar. Litteratur har köpt in centralt från OLIKA-förlag. Litteraturen har en allt tydligare plats i förskolans lärmiljö minibibliotek har skapats, men litteratur återfinns inte enbart i dessa utan kopplas till olika aktiviteter. Åtta skolor har deltagit i en utbildning för att utveckla skolbiblioteken. Insatser som intensivläsning, breddat utbud av litteratur för att tex för att möta behovet för nyanlända elever, kontinuerlig läsläxa, temadagar och författarbesök, kollegialt arbete kring språkutvecklande arbetssätt. Samarbeta med folkbiblioteket har startat upp i högre skala efter pandemin.	2
Den centrala Lärstudio med behandling ska omfatta grundskolans alla åldrar	Grön	Lärstudion har kapacitet att ta emot alla årskurser.	3
Stärka likvärdigheten mellan vår studios och öka kvalitén	Grön	Tyresö har genomgående en hög kvalitet i lärstudios. Ny verksamhetschef för centrala elevhälsan arbetar för likvärdighet och hög kvalitet.	2
Öka andelen behöriga lärare	Gul	Grundskolan: Andelen behöriga lärare har sjunkit med 1,6 procentenheter jämfört med 2021. I dagsläget är det mycket svårt att få in behöriga vikarier vid föräldraledighet eller längre sjukskrivningar. Nationell brist på behöriga lärare.	3
I Tyresö ska lärare ha en marknadsmässig lön, goda arbetsvillkor och löpande erbjudas kompetensutveckling	Grön	Arbetet enligt beslutad kompetensförsörjningsplan fortsätter.	2
God samverkan mellan individ- och familjeomsorg och skola för att tidigt identifiera om insatser och utveckla ett fungerande anhörigstöd	Gul	Förskola: Samverkansmöten mellan förskola och Socialtjänsten fortsätter och ger en god möjlighet till ökad samverkan. Grundskolan har haft samverkan och tidiga insatser som ett prioriterat mål under 2022 och ser en tydlig förbättring i genomförande och kvalitet. Samverkan är god mellan individ – och familjeomsorg och skola.	2

		Förskola- gul, grundskola- grön.	
Arbetet med hållbara måltider ska fortsätta och matsvinnet minska.	Grön	Ekologisk mat: 47 procent. Svenskt kött: 83 procent.	4
Minska sjukfrånvaron	Grön	Barn- och utbildningsförvaltningens totala sjukfrånvaro är 8,97 procent, vilket är en minskning jämfört med 2021 och 2020, men något över 2019 som var innan pandemin. Insatser sker i samarbete med HR. Sjukfrånvaron under året har påverkats av olika typer av säsongsinfluensa och covid-19.	2
Motverka pedagogisk segregation	Grön	Förskolan: Satsningar som gjorts i förskolans främjandegrupp (tidigare likabehandlingsgrupp), det systematiska kvalitetsarbetet där reflektionsdokumentet är en viktig del samt språkprojektet inom förskolan i socioekonomiskt utsatta områden har gett effekt. Det syns tydligt i barnens lärmiljöer och pedagogernas ökade språkmedvetenhet då litteratur, TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) och bild stöd används i ett språkstimulerande syfte allt mer medvetet. Grundskolan: Socioekonomiskt tillägg och riktad verksamhetsutveckling, riktade pedagogiska insatser, satsning på inom- och utomhusmiljö och idrott utan gränser.	2
Målmedvetet arbete kring problematisk skolfrånvaro	Grön	Systematiskt arbete genomförs för att minska den problematiska skolfrånvaron. Riktlinjen om skolplikt är uppdaterad. Reviderade rutiner för hur BoU följer upp utfallet av skolfrånvaro på månadsbasis.	3

9. Övrig redovisning (ex tillgänglighetsplan)

Tillgänglighetsplanen

Aktivitet	Kommentar	Bedömning
Beskriva på vilket sätt barn och ungdomars inomhusmiljö på samtliga skolor beaktas avseende allergi och astma.	Barn- och utbildningsförvaltningen genomför en checklista vid allergirond inom ramen för den årliga utredningen (arbetsmiljöarbetet).	Grön

Bilagor

Bilaga 1 Sjukfrånvaro och organisatorisk och social arbetsmiljö

Barn- och utbildningsförvaltningens totala sjukfrånvaro är 8,97 procent, vilket är en minskning jämfört med 2021 och 2020, men något över 2019 som var innan pandemin. Insatser sker i samarbete med HR. Sjukfrånvaron under året har påverkats av olika typer av säsongsinfluensa och covid-19.

Sjukfrånvaro, Verksamhet								
År: 2022	Period: December	Syssestttningsgrupp: Månadsavlönade			Anställningsform: Tillsvidare Org			
	Sjukfrv %, vald månad	Sjukfrv %, ack valt kalenderår	Sjukfrånvaro % 1 dag, vald månad	Sjukfrånvaro % 2-14 dagar, vald månad	Sjukfrånvaro % 15-90 dagar, vald månad	Sjukfrånvaro % 91- dagar, vald månad	Kort (<60 dgr) sjukfrv ack kalenderår	Lång (>=60 dgr) sjukfrv ack kalenderår
Verksamhetsområde	10,01%	8,97%	0,30%	4,79%	2,21%	2,70%	5,46%	3,51%
1 Förskola	10,93%	10,31%	0,27%	5,88%	1,80%	2,98%	6,87%	3,44%
2 Grundskola	10,25%	8,74%	0,31%	4,71%	2,59%	2,64%	5,13%	3,61%
6 Gymnasium	7,62%	8,52%	0,31%	2,72%	2,41%	2,18%	4,49%	4,04%
7 Vuxenutbildning	3,92%	3,90%	0,44%	1,17%		2,31%	1,92%	1,97%
Alla verksamheter	10,01%	8,97%	0,30%	4,79%	2,21%	2,70%	5,46%	3,51%

Jämförelse sjukfrånvaro med delårsredovisningar 2022 och verksamhetsberättelse 2021

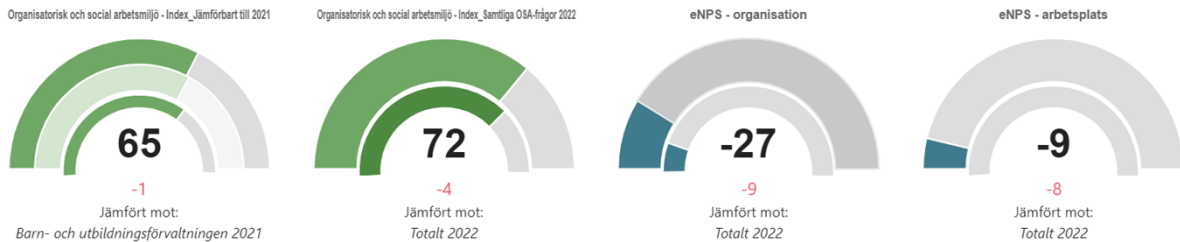
	Delår 1	Delår 2	Verksamhetsberättelsen 2022	Verksamhetsberättelsen 2021
	Sjukfrv %, april	Sjukfrv %, augusti	Sjukfrv %, ack valt kalenderår	Sjukfrv %, ack valt kalenderår
Verksamhetsområde	7,89%	5,20%	8,97%	9,57%
1 Förskola	9,58%	5,34%	10,31%	10,83%
2 Grundskola	7,47%	5,15%	8,74%	9,75%
6 Gymnasium	7,14%	5,75%	8,52%	7,15%
7 Vuxenutbildning	2,84%	4,53%	3,90%	1,01%
Alla verksamheter	7,89%	5,20%	8,97%	9,57%

Medarbetarundersökning med fokus på OSA (organisatorisk och social arbetsmiljö) visar en positiv förflyttning på övergripande nivå i jämförelse med föregående år. För Tyresö gymnasium är generellt resultaten försämrade sedan föregående år och är under förvaltningen som helhet. Förvaltningen kommer genomföra flera åtgärder utifrån de utmaningar som framkommer i medarbetarundersökningen.

Index

Barn- och utbildningsförvaltningen 2022

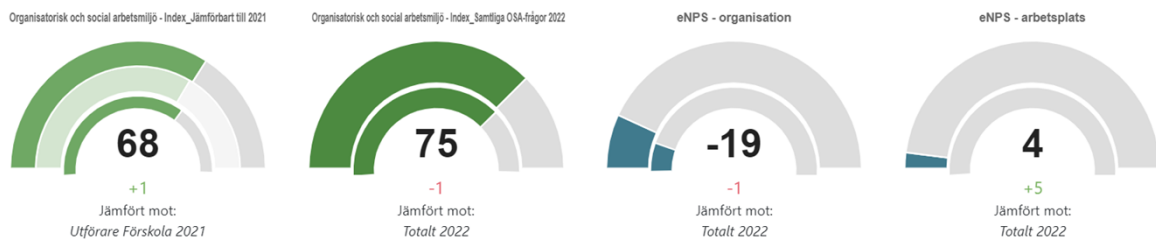
📌 Nedan visas sammanfattade värden (index) för vald grupp. [Mer info](#)

Index

Utförare Förskola 2022

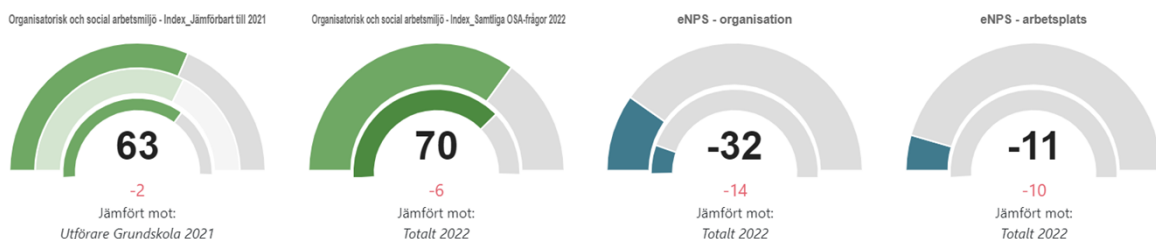
📌 Nedan visas sammanfattade värden (index) för vald grupp. [Mer info](#)

Index

Utförare Grundskola 2022

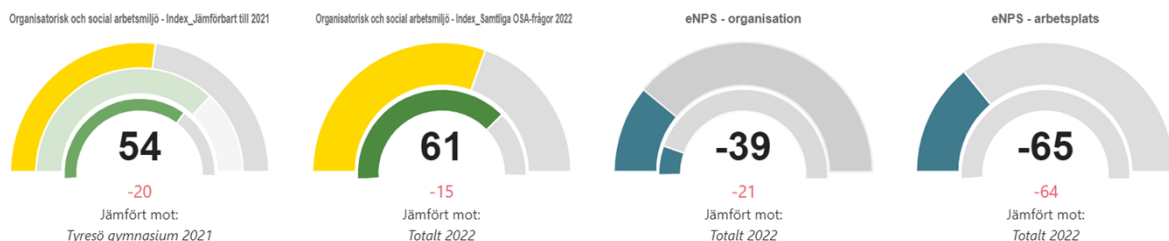
📌 Nedan visas sammanfattade värden (index) för vald grupp. [Mer info](#)

Index

Tyresö gymnasium 2022

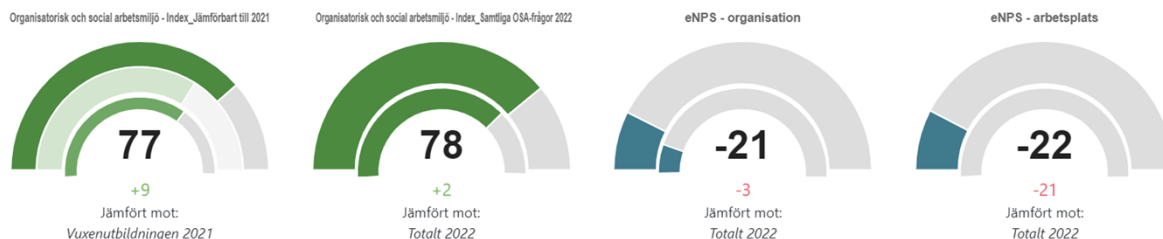
📌 Nedan visas sammanfattade värden (index) för vald grupp. [Mer info](#)

Index

Vuxenutbildningen 2022

📌 Nedan visas sammanfattade värden (index) för vald grupp. [Mer info](#)

Bilaga 2 Personalomsättning

	Intern avgång	Extern avgång	Nyanställda	Personalomsättning	Egen begäran externt	Snittanställda
Verksamhetsområde	16	164	84	12,23%	8,87%	1 341,4
1 Förskola	9	32	17	8,98%	6,74%	356,3
2 Grundskola	7	114	59	13,34%	10,06%	854,5
6 Gymnasium		15	4	18,48%	8,63%	81,2
7 Vuxenutbildning		3	4	6,07%	4,04%	49,5
Alla verksamheter	16	164	84	12,23%	8,87%	1 341,4

Personalomsättning 2019-2022

	Personalomsättning 2022	Personalomsättning 2021	Personalomsättning 2020	Personalomsättning 2019
Verksamhetsområde	12,23%	11,33%	10,75%	18,90%
1 Förskola	8,98%	7,08%	8,01%	13,69%
2 Grundskola	13,34%	11,68%	11,78%	19,81%
6 Gymnasium	18,48%	22,98%	9,91%	32,10%
7 Vuxenutbildning	6,07%	18,07%	14,55%	19,04%
Alla verksamheter	12,23%	11,33%	10,75%	18,90%

Förskolan ligger på en relativt stabil nivå de senaste tre åren i jämförelse med 2019 då omsättningen var större, en viss ökning har skett sedan föregående år. Personalomsättningen på grundskolan har ökat något i jämförelse med föregående år men är relativt stabil i jämförelse med 2019. På gymnasiet har en minskning skett i jämförelse med föregående år och visar på en anpassning av personalresurser i förhållande till elevantalet. På vuxenutbildningen har personalomsättningen minskat markant i jämförelse med föregående år och i jämförelse med 2019.

Bilaga 3 KKIK

Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) är ett nationellt projekt som omfattar cirka 160 kommuner. KKik redovisar och jämför resultat inom områden. Nätverket drivs av SKR, Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Nedan visas de mått som tagits fram inom projektet gällande utbildning. Ett grönt resultat visar på de 25 procent som har bäst siffror i landet. Ett gult resultat ligger i mitten och motsvarar 50 procent. Ett rött resultat redovisar de 25 procent sämsta resultaten.

Nyckeltal	2019	2020	2021	2022
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	5,3	5,5	5,5	
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi, antal	5,4	5,5	5,5	
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, enskild regi, antal	4,9	5,4	5,3	
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	142 082	144 886	151 085	
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	77			75
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	89,0	91,4	89,4	90,3
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	84,9	86,1	88,7	87,1
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	87,1	88,5	90,5	88,8
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor, andel (%)	92,7	95,9	96,5	92,9
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev	99 623	99 592	105 217	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	48,7	50,4	34,6	42,5
Gymnasieelever med examen inom 4 år, yrkesprogram kommunala skolor, andel (%)	60,4	77,0	58,0	72,6
Gymnasieelever med examen inom 4 år, högskoleförberedande program kommunala skolor, andel (%)	64,5			
Gymnasieelever med examen inom 4 år, introduktionsprogram kommunala skolor, andel (%)	17,1		11,1	16,7
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	74,4	74,6	70,2	77,2
Gymnasieelever med examen inom 4 år, yrkesprogram hemkommun, andel (%)	71,9	75,7	68,1	80,4
Gymnasieelever med examen inom 4 år, högskoleförberedande program hemkommun, andel (%)	80,3	83,6	85,7	86,9
Gymnasieelever med examen inom 4 år, introduktionsprogram hemkommun, andel (%)	27,3		12,8	18,3
Gymnasieelever med indraget studiestöd pga. ogiltig frånvaro, hemkommun, andel (%)	11,9	8,7	8,0	
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	115 012	115 811	113 196	

Kommentar gymnasiet

Tyresö kommun har en kommunal gymnasieskola som erbjuder yrkesprogram och introduktionsprogram¹ samt gymnasiesärskola. På gymnasiet (exklusive gymnasiesärskolan) går 65 procent på ett yrkesprogram och 35 procent på ett introduktionsprogram. Andelen som går på ett

¹ Avser elever som inte är behöriga till ett nationellt program på gymnasiet.

introduktionsprogram är bland de högsta i länet. I uppgifterna om gymnasieelever med examen inom fyra år ingår även elever som börjat sin utbildning på ett introduktionsprogram. Det tar längre tid för elever som börjar sin utbildning på ett introduktionsprogram att ta en gymnasieexamen. Andelen elever med gymnasieexamen inom 4 år har ökat sedan föregående år. För yrkesprogrammen har den ökat med 15 procentenheter.

Om vi tittar på alla Tyresöelever oavsett vilken skola och vilket program de går på ser vi en ökning i andelen som tar examen inom fyra år. Andelen som tar gymnasieexamen inom fyra år är högre för kvinnor än för män.

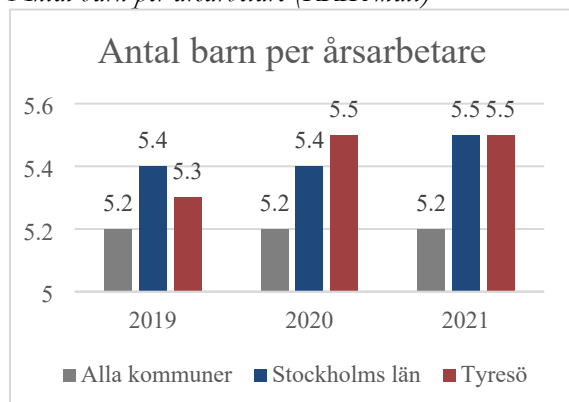
Bilaga 4 Andel barn/elev per årsarbetare och behörighet

Förskola

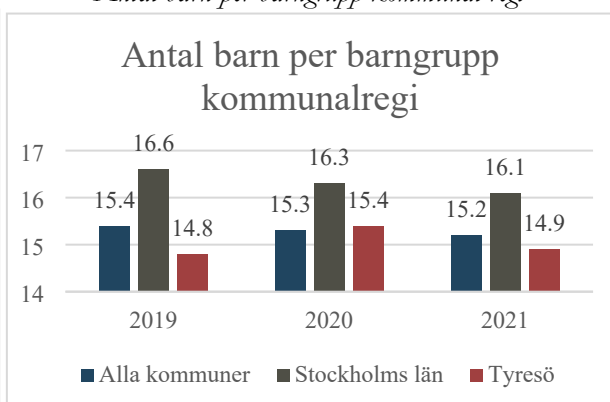
I Tyresö kommun gick totalt 2600 barn på förskola och pedagogisk omsorg under 2022 i december. Förskola i kommunal regi hade drygt 1650 barn och på fristående förskola var det närmare 928 barn. På pedagogisk omsorg i fristående regi 25 barn.

Relevanta nyckeltal förskola är antal barn per årsarbetare, antal barn per barngrupp och heltidstjänster i förskola med förskollärarexamen. Antal barn per årsarbetare i Tyresö ligger över riksnittet 2021 men samma med Stockholms län 2021. Siffror för 2022 är ännu inte jämförbara i Kolada men ligger på ungefär samma nivå. Att konstateras är att flera kommuner i Stockholm har svårt att hålla riktmärket 5,2. Osäkerhet i barnunderlag styr rekryteringsförfarandet för att ha en budget i balans, vilket påverkar personaltäthet. Förvaltningen är medveten om behovet och uppdraget att arbeta för högre personaltäthet i förskolan och kommer att göra åtgärder under 2023. I relation till antal barn per årsarbete finns måttet antal barn per barngrupp där Tyresös resultat ligger närmare riksnittet och rekommendationen från Skolverket. Förskolan har genom arbetsätt och innovativt tänkande kunnat hålla nere antal barn per barngrupp. Andelen förskollärare ligger på samma nivå som Stockholms län 32 procent under 2021, enligt egna mätningar i september ligger det på 34 procent 2022.

Antal barn per årsarbetare (KKIK-mått)

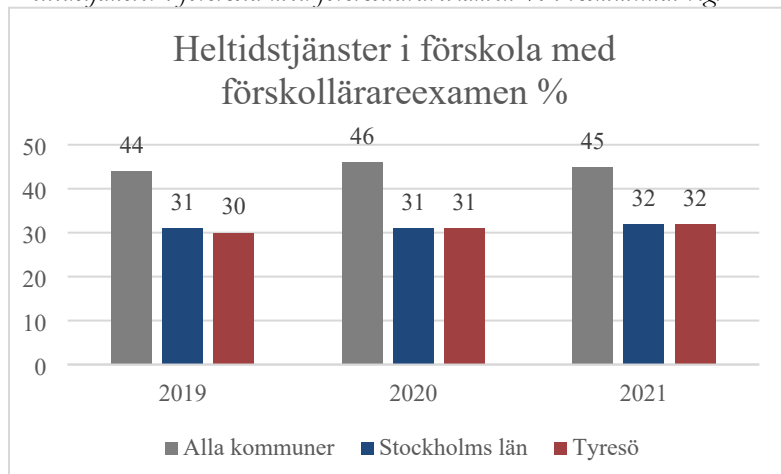

Antal barn per barngrupp kommunal regi

Källa: Kolada

Heltidstjänster i förskola med förskollärarexamen % i kommunal regi

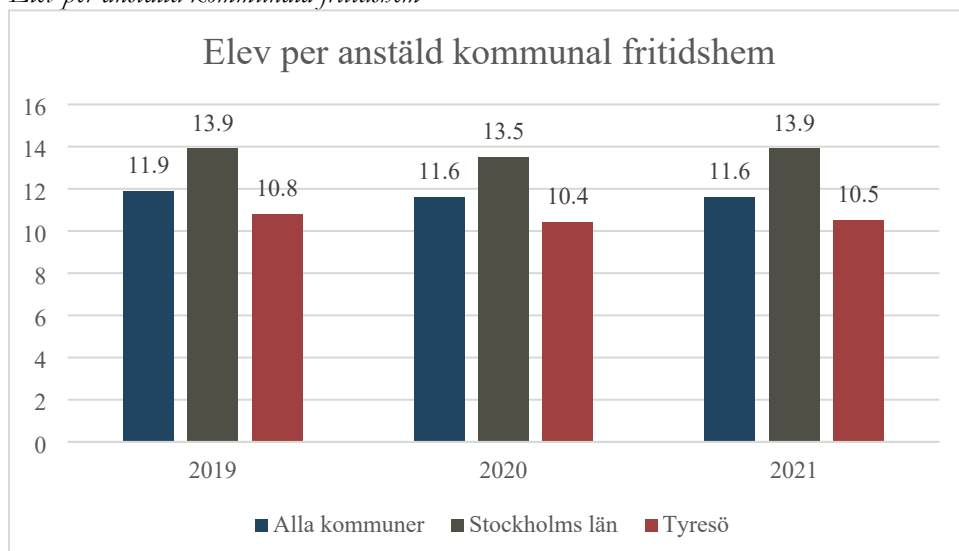
Källa: Kolada

Fritidshem

I Tyresö kommun gick totalt drygt 3200 barn på fritidshem under 2022, varav cirka 2807 barn hade fritidshemsplats i kommunal regi, i fristående regi gick cirka 393 elever.

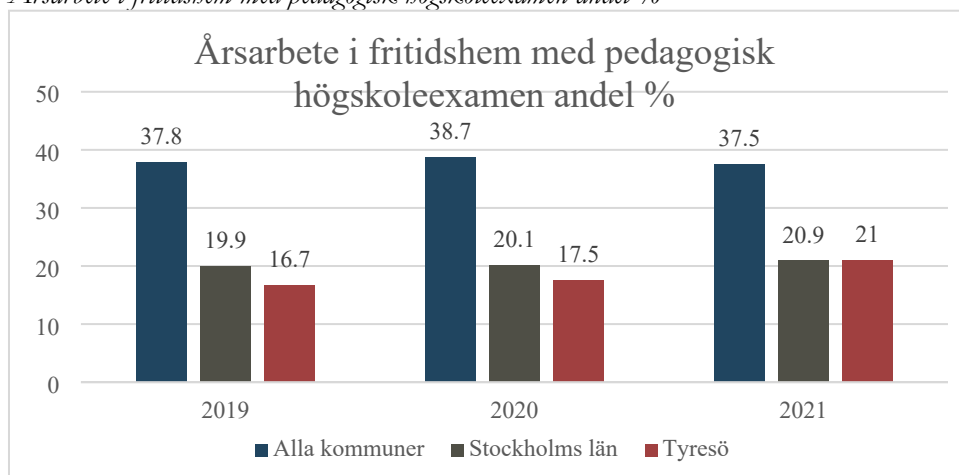
Behörig personal med fritidshemsutbildning är ett bristyrke och Tyresö gör insatser för att öka andelen samt kunna rekrytera fler.

Elev per anställd kommunala fritidshem

Källa: Kolada

Årsarbete i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen andel %

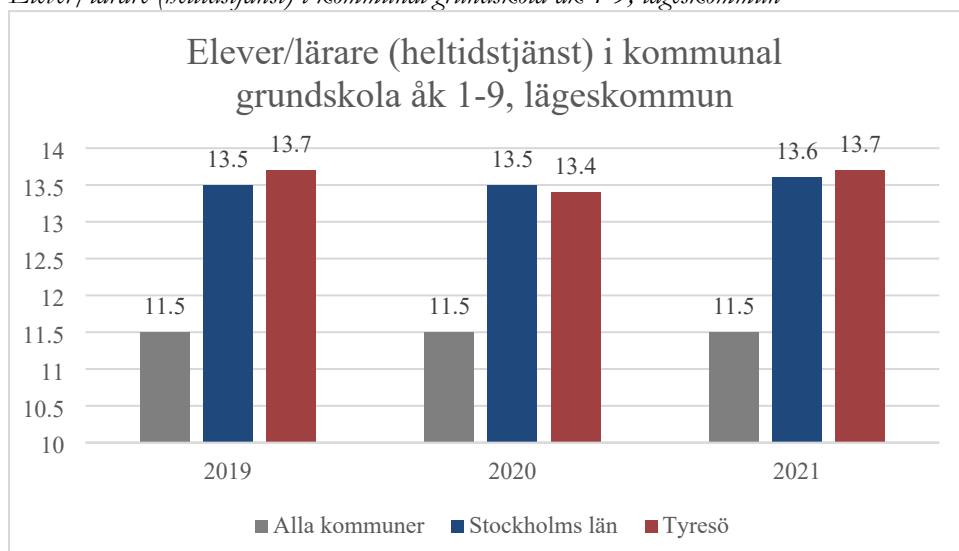
Källa: Kolada

Grundskola

I Tyresö kommun gick totalt ca 7205 elever under 2022 varav drygt 5830 elever gick i kommunal grundskola, drygt 1375 gick på fristående skola.

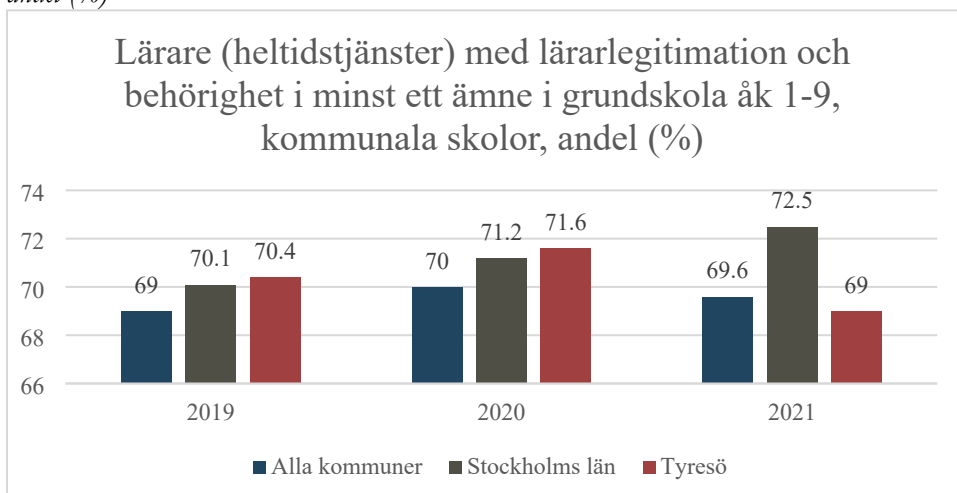
Antal elever per lärare ligger högt i förhållande till rikssnittet men i nivå med övriga Stockholms län de senaste tre jämförbara åren. Behöriga lärare ligger på en bra nivå i Tyresös skolor i jämförelse med rikssnittet men lägre i jämförelse med länet. Andel behöriga lärare har sjunkit något i jämförelse med tidigare år.

Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal grundskola åk 1-9, lägeskommun

Källa: Kolada

Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, lägeskommun, andel (%)

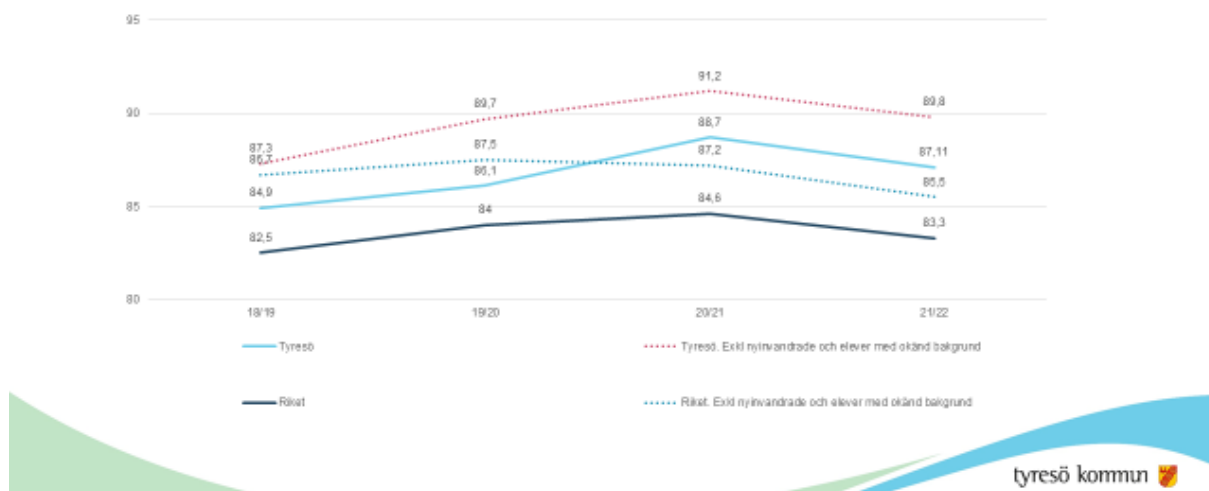

Källa: Kolada

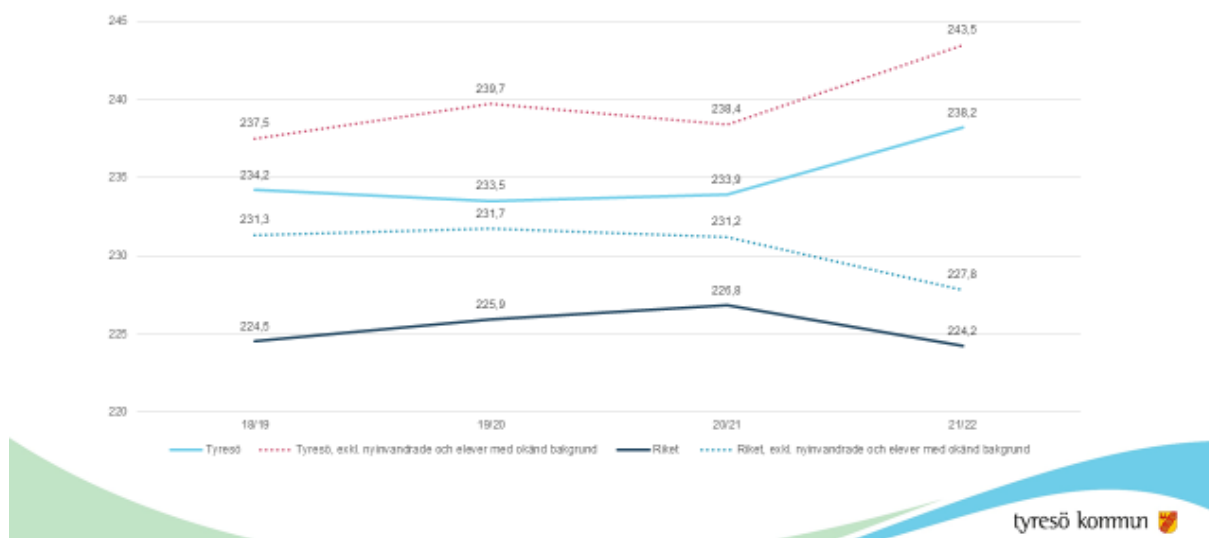
Bilaga 5 Analys av resultatrapporten

Andel elever behöriga till yrkesprogrammen är fortsatt högre i Tyresö jämfört med riket. Även meritvärdet för läsåret 2021/2022 har ökat i jämförelse med de tre tidigare åren då värdet legat relativt stadigt för såväl riket som för Tyresö. Andelen elever i Tyresös kommunala grundskolor som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har ökat läsåret 2021/2022 i jämförelse med föregående år.

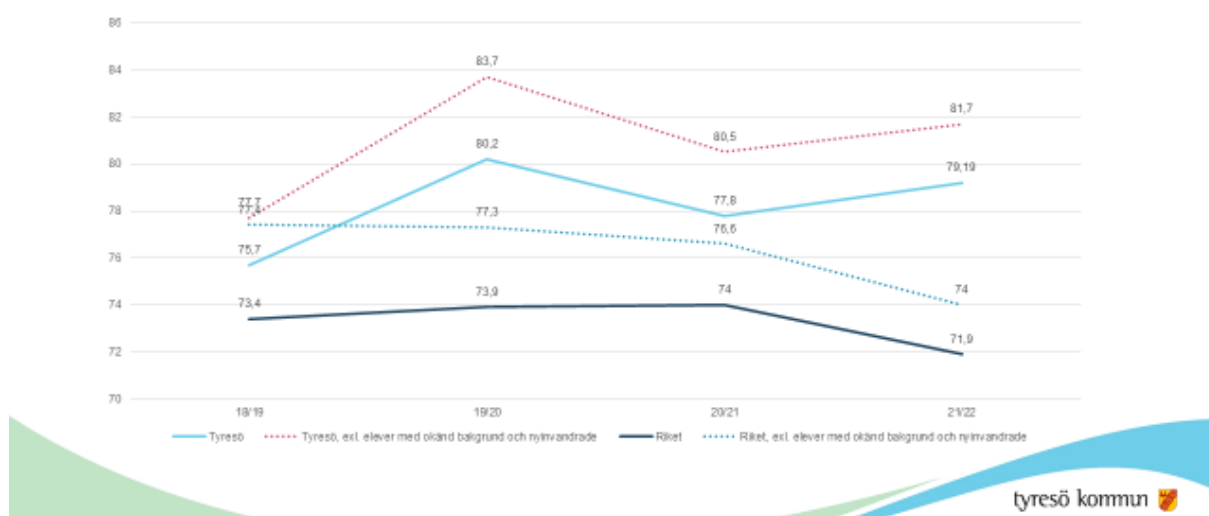
Andel elever i åk 9 som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram jämförelse Tyresö och riket

Genomsnittligt meritvärde jämförelse Tyresö och riket

Andel elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen jämförelse Tyresö och riket

Bilaga 6 Barnboks slut för barn- och utbildningsförvaltningen

Sveriges riksdag fattade beslut om att ratificera FN konventionen om barnets rättigheter den 1 juni 1990. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag, barnrättslagen. Det innebär bland annat att barnets bästa ska prövas innan olika beslut fattas och att medborgare har rätt att överklaga beslut med hänvisning till den nya lagen. Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet men fyra av artiklarna utgör de grundläggande och vägledande principerna som alltid ska beaktas vid frågor som rör barn.

All verksamhet inom barn- och utbildningsförvaltningen riktar sig direkt till barn förutom vuxenutbildningen, där barn indirekt kan beröras om vårdnadshavare studerar på vuxenutbildningen. Det gör att de mål och satsningar som görs inom förvaltningen berör barn direkt. Nedan prövas barnets bästa med utgångspunkt i frågor från Tyresö kommuns riktlinje för arbete med barnets bästa.

Artikel 2 – barnets rätt till icke-diskriminering

Beskrivning hur förvaltningen har arbetat för att förebygga och förhindra diskriminering av barn

Förskolor och skolor i kommunen har under 2022 arbetat kommungemensamt och systematiskt med likabehandlingsarbetet, liksom att systematiskt fånga upp och hantera kränkningar. Diskriminering förutsätter ett maktunderläge hos den som utsätts för det. Likabehandlingsarbetet handlar om förhållningssätt mellan barn eller elever men också mellan lärare och elev eller barn. Likabehandlingsarbetet har därmed stor betydelse för att förebygga och förhindra diskriminering. Genom ett pågående arbete med likabehandlingsarbete kontinuerliga uppföljningar och prioriteringar främjas barnets rätt till icke-diskriminering.

Tyresö har en kommungemensam samordnare som stöttar barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter i deras likabehandlingsarbete. Samordnaren ger även riktat stöd till enskilda skolor vid efterfrågan och behov. Till tjänsten finns kopplat en kommungemensam styrgrupp som följer upp förskolors och skolornas arbete. Syftet med styrgruppen är att olika professioner inom förskola respektive skola möts och diskuterar och planerar implementeringsarbetet av de kommungemensamma mallarna och rutinerna och arbetet framåt. Styrgruppen träffas fyra gånger per år och planerar innehåll för dagnaderna/likabehandlingsgrupperna utifrån verksamhetsområdenas utvecklingsområden, de säkerställer att förskolor och skolor har ett fungerande likabehandlingsarbete och att skollagen följs. Två gånger per termin arrangeras dagnader/likabehandlingsgrupp med representanter från varje verksamheterna (en skolledare, en fritidshemsrepresentant, förskollärare, barnskötare, specialpedagog och en representant från likabehandlingsgruppen, LBG. Dagnaderna/likabehandlingsgrupp syftar till att mötas för att tillsammans diskutera hur arbetet fungerar på förskolorna och skolorna, utbyta kunskap och erfarenheter, diskutera och finna gemensamma lösningar på uppkomna frågor.

Årets utvärdering av likabehandlingsarbetet visar att alla skolor använder alla dokument men implementeringsarbetet skiljer sig åt mellan skolorna. Några skolor har kommit längre i implementeringen medan andra skolor fortsätter att påminna/visa/prata om dokumenten.

Gymnasiet har arbetat strategiskt med att uppmärksamma diskrimineringsfrågor genom lika färgdagar där mänskliga rättigheter och värdegrundsfrågor diskuterats tillsammans med eleverna.

Likabehandlingsarbetet på förskolor och skolor går mot Agenda 2030s mål nr 4: *Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla* och mer specifikt mot 4.5 *Utrota diskriminering i utbildning.*

Artikel 3 – barnets rätt att få sitt bästa provat

Beskrivning av hur förvaltningen har arbetat för att barnets bästa tas i beaktande i de beslut och åtgärder som vidtagits

I kommunens tjänsteskrivelsemall finns obligatorisk ifyllnad gällande prövning av barnets bästa. Barn- och utbildningsförvaltningen har under året gjort större prövningar på relevanta ärenden och kommentarer gällande prövning av barnets bästa i alla ärenden. Nedan listas några exempel på ärenden gällande barnets rätt att få sitt bästa provat och vilka effekter som getts eller planeras för.

Kränkande behandling

Varje månad redovisas kränkande behandling i nämnd och två gånger om året görs en fördjupad analys av materialet. Likabehandlingsgrupper och fördjupat arbete på förskolor och skolor genomförs. Elever och vårdnadshavare tillfrågas hur de upplever arbetet på skolan. Att samla in och utveckla denna information och arbete, leder till snabbare hantering av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering, vilket gynnar varje barn till färre incidenter och i de fall de förekommer hanteras de skyndsamt.

Skolpliktsbevakning

Genom ett mer effektivt arbete gällande skolpliktsbevakning och utformande av riktlinjer och nya rutiner gällande problematisk frånvaro, kan förvaltningen fånga upp de elever snabbare som behöver stöd i att komma tillbaka till skolan.

Samverkan med andra förvaltningar

Genom att samverka mer med andra förvaltningar och sätta barn i fokus kan effektivare arbetsätt hittas vilket ger en effekt för barn att snabbare få rätt hjälp och stöd. Det är viktigt att information samverkas för att ge barn och vårdnadshavare mer enhetligt stöd. Inom det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar som inte går i gymnasieskola sker ett nära samarbete med bland annat ung i Tyresö och vuxenutbildningen för att ungdomar ska få stöd tidigt.

Tillsyn på fristående skolor

Genom tillsyn på fristående skolor granskas barns verksamhet. Vid brister kan dessa rättas till och effekten blir att barn får en god kvalitet i utbildningen.

Statsbidrag

Förvaltningen söker statsbidrag kontinuerligt för att utveckla och kvalitetshöja utbildningen. Genom extra medel kan barnets bästa främjas och speciella satsningar kan göras inom olika områden som har extra behov av det. Förvaltningen söker runt 25 olika bidrag under året.

Lärmiljö

Genom politiska satsningar har förskola och skola kunna rusta upp sin lärmiljö. Effekten för barnen har blivit en mer likvärdig och kvalitativ lärmiljö.

Två nya program har startats upp på gymnasiet för att ge elever ett större utbildningsutbud.

Kemikaliesmarta miljöer i förskola och grundskola

Handlingsplan är framtagen och förskolorna och grundskolorna har jobbat enligt planen. Genom att tänka och arbeta klimatsmart blir barns bästa tillgodosett genom giftfria och hållbara miljöer i barns vardag på förskola och skola.

Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling

Beskrivning av hur förvaltningen har arbetat för att säkerställa barns psykiska och fysiska välmående

Hälsosamtalen är en viktig del av arbetet med att säkerställa barns psykiska och fysiska välmående. Elevenkäten används för att ta reda på elevernas fysiska och psykiska hälsa. I Tyresö genomförs enkäten i årskurs 4, 7 och första året på gymnasiet. Enkäten används som underlag i det enskilda hälsosamtalet hos skolsköterskan, och ger information även om hälsoläget i en klass och skola. Enkätens frågor är framtagna av forskare på Karolinska Institutet tillsammans med skolsköterskor i nio kommuner. Respektive skolsköterska är ansvarig att presentera resultat för sin skola som i sin tur kan leda till insatser på gruppnivå. Styrkan i enkäten är att varje enskild elev har ett hälsosamtal med sin skolsköterska. Avvikande resultat kan leda till individuella insatser, kontakt med hemmet, socialtjänsten, ansvarig mentor, specialpedagog, fritidspedagog eller leda till ett elevhälsoteam ärende.

Artikel 12 – barnets rätt att komma till tals

Beskrivning av hur barn har kommit till tals i frågor som berör dem inom verksamheterna

Barn- och utbildningsförvaltningen har i flera större prövningar av barnets bästa tillfrågat barn. Nedan följer kort summering av samtalen med barnen utifrån respektive område.

Öka elevers möjligheter till ett rikt språk och läsfrämjande

Alla de tillfrågade barnen på förskolan uttrycker att de finns ställen där de kan läsa/titta i böcker på förskolan. De berättar att det tycker att det är roligt att ta med böcker hemifrån och de har förslag om bland annat inköp av böcker. Förskolan försöker låna eller köpa in de böcker som barnen efterfrågar och har ett nära samarbete med folkbiblioteket. Olika bokprojekt genomförs på förskolan som exempelvis bokprojektet där varje barn får ta med sig en bok till förskolan olika veckor.

På grundskolan och gymnasiet upplever många elever att de har ställen där de kan läsa i sin skolmiljö och att flera vuxna pratar med dem om läsning samt ger stöd. Några elever beskriver att tillgången till skolbiblioteket inte är tillräckligt. Grundskolan planerar att öka tillgång och likvärdigheten till skolbibliotek.

Lär miljör ute och inne

På förskolan berättar barnen om olika miljör och aktiviteter som de tycker om att göra. Exempel som om att bygga koja, åka rutschkana, måla, att ha en lugn plats och att ha planteringar med bär framkom. De flesta tillfrågade elever på grundskolan och gymnasiet är nöjda med sin utemiljö. Förbättringar som några av eleverna ser är bland annat fler lampor ute när det är mörkt, nya bänkar, att grusplaner städas upp och rensas och en till plan för basket. Barnens tankar och idéer tas med i planering när man rustar upp lärmiljör.

På grundskolan och gymnasiet svarar de flesta tillfrågade elever att de är nöjda med sin lärmiljö i klassrummet. De flesta tycker att läraren har en bra utrustning vid undervisning. Någon elev uttrycker att det ibland finns andra elever som stör. Åtgärder som vidtas för att skapa en lugnare klassrumsmiljö är bland annat projektet PAX i skolan som är en uppsättning verktyg som syftar till att skapa ett klassrum präglad av lugn, trygghet, glädje och studiero.

Fritidshem

På frågan om vad barnen tycker om att göra på fritidshemmen beskrivs både lugna aktiviteter, som att pyssla måla och spela spel, till aktiviteter med mer rörelse som fotboll, bygga kojor och fritidsgymna. Förbättringar de ser är blanda annat fler utflykter, skapande och mer lek. De skulle vilja välja mer själva om de ska vara ute eller inne på fritidshemmet och fler vuxna ute och inne. Detta tas hänsyn till i vid planering, flera fritidshem planerar kontinuerligt aktiviteter tillsammans med barnen.

Hälsosamtal och elev- och föräldraenkät

Hälsosamtal har genomfört i årskurs 4, 7 och åk 1 på gymnasiet. Genom att genomföra hälsosamtal tillfrågas barn om sitt mående. Genom enkäterna kan skolor anpassa sitt förbyggande och främjande arbete inom olika områden och effekten för barnen blir att de får riktad och anpassad information. Likaså frågar elev- och föräldraenkäten om olika frågor och upplevelser vilket gör att verksamheten har underlag för prioritering och arbetsområden. Elevenkäten inom gymnasieskolorna i länet genomförs varje år om vad eleverna tycker om bland annat lärande, trygghet och stödinsatser. Synpunkterna tas tillvara och analyseras.

Bilaga 7 Hållbarhetsredovisning

Hållbarhetsredovisningen återfinns i målområde fyra där en övergripande beskrivnings finns om barn- och utbildningsförvaltningen men även inom varje verksamhetsområde.

Förvaltningen har under året, arbetet, diskuterat och utvecklat målet med hållbarhet. Förskolan och grundskolan har jobbat med kemikaliesmart förskola och skola under året. Gymnasiet har vid uppstart av två nya yrkesprogram återanvänt material och möbler och vuxenutbildningen jobbat med att öka medveten kring hållbarhet. Central förvaltning och vuxenutbildningen har arbetat en del på distans under året och bidragit till att minska en del av utsläpp vid arbetspendling. Datorer, mobiltelefoner och övriga varor har i första hand återanvänts för att minska kommunens klimatavtryck. I övrigt har förvaltningen jobbat med att öka medvetenhet kring hållbar resursanvändning i det dagliga arbetet. Verksamheterna har ansvarskännande och haft en

ekonomi i balans. Verksamheterna jobbar också med öka medvetenhet kring hållbar energiförbrukning i de olika fastigheterna.

Bilaga 8 Hälsosamtalen

Elevenkäten används för att ta reda på elevernas fysiska och psykiska hälsa. I Tyresö genomförs enkäten i årskurs 4, 7 och första året på gymnasiet. Enkäten används som underlag i det enskilda hälsosamtalet hos skolsköterskan, och ger information även om hälsoläget i en klass och skola. Enkätens frågor är framtagna av forskare på Karolinska Institutet tillsammans med skolsköterskor i nio kommuner. Större delen av Stockholms kommuner använder samma enkät. Respektive skolsköterska är ansvarig att presentera resultat för sin skola som i sin tur kan leda till insatser på gruppnivå. Styrkan i enkäten är att varje enskild elev har ett hälsosamtal med sin skolsköterska. Avvikande resultat kan leda till individuella insatser, kontakt med hemmet, socialtjänsten, ansvarig mentor, specialpedagog, fritidspedagog eller leda till ett elevhälsoteam ärende.

Trivsel och trygghet i skolan

Tyresös elever trivs bra i skolan, mer än nio av tio elever uppger att de trivs bra eller mycket bra. Det stämmer väl överens med landet i övrigt (Många barn trivs i skolan, SCB 2020). Elever i Tyresö känner sig däremot betydligt mer trygga i skolan jämfört med hur det ser ut generellt i landet, det gäller både flickor och pojkar i alla åldrar. 96 procent av Tyresös elever upplever sig trygga i skolan jämfört med ungefär 85 procent nationellt (Skolenkäten 2022 Skolinspektionen).

Kost, rörelse och upplevd hälsa

Nära nio av tio elever uppger att de alltid eller oftast äter frukost, vilket är utmärkande höga siffror. Flickor i åk 7 och på gymnasiet äter mindre frukost jämfört med pojkar. Enligt en undersökning gjord av Arla 2022 visade det sig att mer än var tredje elev inte åt frukost. Eleverna uppgav själva att de fick bättre koncentrationsförmåga och bättre humör när de åt frukost, dock saknas forskning inom området.

Så många som åtta av tio barn i Tyresö i åk 4 och 7 har någon form av aktivitet utanför skolan, 85 procent i åk 4 och 80 procent i årskurs 7. Pojkar aktiverar sig i något större utsträckning än flickor, men skillnaden är liten. I gymnasiet sjunker siffran markant, då svarar 58 procent att de inte har någon aktivitet utanför skolan, även i gymnasiet är det vanligare att pojkar aktiverar sig än flickor. Nationellt mäter man hur många som tränar minst fyra gånger i veckan och då ser man att 30 procent av flickorna tränar minst fyra gånger i veckan och 40 procent av pojkarna (Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/18, FOHM).

I årskurs 4 är det ingen skillnad mellan pojkar och flickor när det gäller besvär med huvudvärk, en av tio uppger att de har återkommande besvär. I årskurs 7 har nära två av tio återkommande huvudvärk av flickorna, pojkarnas siffror är bara marginellt ökade. I gymnasiet har en av fyra flickor återkommande besvär, medans 99 procent pojkarna uppger att de inte har det. Nationella siffror visar att 11-åriga flickor har mer huvudvärk än Tyresös flickor, nära två av tio har besvär. För pojkarna är det ingen skillnad. 13-åriga flickor och pojkar har något mer besvär nationellt

jämfört med hur det ser ut i Tyresö, även om skillnaden är liten (Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/18, FOHM).

Det är något vanligare att ha ont i magen än att ha ont i huvudet. 13 procent uppger att de ofta eller alltid har besvär även om det är betydligt vanligare att flickor har ont i magen än pojkar. Pojkarnas magbesvär ökar inte under skoltiden. Det gör däremot flickornas besvär, i gymnasiet har en av fyra alltid eller ofta ont i magen. Både flickor och pojkar i Tyresö följer nationell statistik som finns för grundskolan (Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/18, FOHM).

För de yngre eleverna ses ingen skillnad mellan könen när det gäller upplevd stress, drygt en elev av tio känner sig ofta stressad i årskurs 4. Till årskurs 7 ökar stressen hos flickor i stor utsträckning, nästan hälften känner sig ganska eller mycket stressade. När det gäller pojkar i årskurs 7 är motsvarande en av fyra. Siffrorna för pojkarna stämmer väl överens med nationella siffror. När det gäller flickorna mår de något bättre i Tyresö jämfört nationellt i årskurs 4. Till årskurs 7 har stressen däremot ökat något mer för flickor i Tyresö än vad den gjort för flickor nationellt. 46 procent av flickorna i Tyresö är stressade i årskurs 7 jämfört med 40 procent nationellt (Statistik psykisk hälsa: barn under 18 år FOHM). I gymnasiet minskar stressen för både pojkar 18 procent och flickor 33 procent.

De flesta elever i årskurs 7 och på gymnasiet är nöjda med sig själva, pojkar är mer nöjda än flickor. Nio av tio pojkar är nöjda med sig själva jämfört med nära åtta av tio flickor. Resultatet stämmer väl överens med hur pojkar och flickor uppger livstillfredsställelse nationellt (Statistik psykisk hälsa: barn under 18 år FOHM).

Bevittnat våld

I årskurs 4 och årskurs 7 har knappt en av tio har bevittnat våld inom familjen eller i sin närhet. Det stämmer väl överens med nationella siffror. I gymnasiet ökar siffran för flickorna till en av fyra, pojkarna ligger däremot kvar på en av tio. Forskning har visat att mellan 30 och 60 procent av de barn som växer upp i våldsamma relationer själva har blivit utsatta för våld. Sedan 1 juli 2021 är det straffbart att utsätta barn för att bevittna brottsliga gärningar i en nära relation, till exempel vålds- och sexualbrott (Barn som upplever våld, NCK).

Tobak och alkohol

I Tyresö är det ovanligt att elever i årskurs 7 röker. Endast 2 procent uppger att de rökt senaste månaden. Det är ingen skillnad mellan könen. Motsvarande siffra för gymnasiet är 20 procent. Det är framför allt flickorna på gymnasiet som röker. Rökningen har minskat kraftigt bland svenska skolungdomar. Särskilt stor har nedgången varit under 2010-talet. I årets undersökning uppgav 9 procent i årskurs 9 att de rökte (CAN:s nationella skolundersökning 2022).

När det gäller snusning uppger 4 procent av eleverna i årskurs 7 att de snusat senaste månaden. Till gymnasiet har siffran ökat till 23 procent. Snusningen har ökat bland unga i Sverige under de senaste åren. Särskilt kraftigt har uppgången varit bland flickor. Men det är fortfarande mycket vanligare att pojkar snusar än att flickor gör det. År 2022 var det 11 procent i årskurs 9 som snusade (CAN:s nationella skolundersökning 2022).

Precis som i landet i stort är det ovanligt att elever i årskurs 7 i Tyresö dricker alkohol. Det gäller både flickor och pojkar, sammanlagt svarar 6 procent att de har druckit alkohol senaste månaden. Andelen elever i Sverige som varit berusade före 14 års ålder har minskat från 20 procent år 2000 till 5 procent 2022. Det innebär att drickandet för högstadiel elever är på historiskt låga nivåer. I gymnasiet har 32 procent druckit alkohol senaste månaden men endast 2 procent uppger att de gör det regelbundet. De tonåringar som dricker alkohol säger att de dricker av sociala skäl, för att lära känna nya kompisar till exempel. Hur många som dricker alkohol i ens omgivning spelar stor roll. Ny forskning pekar dock på att de som upplever ett gruppträck kring alkohol ofta dricker mer än andra. (Tonårspalören 2022, och CAN:s nationella skolundersökning 2022).

I Tyresö är det mycket få elever som svarar att de skulle tacka ja om de blev erbjudna droger eller narkotika. Endast en elev svarar ja i årskurs 7, ingen på gymnasiet. Kanske ja svarar 9 stycken i årskurs 7 och 2 stycken på gymnasiet. Nationellt har narkotikaerfarenheten under de senaste 20 åren legat på ungefär samma nivå hos elever i årskurs 9. Under 2022 svarade 6 procent av niondeklassarna att de någon gång använt narkotika. Det var mer än dubbelt så vanligt bland gymnasieeleverna, där 15 procent gjort det någon gång. Sett till hela mätperioden har nivån varit stabil även bland gymnasieeleverna. (CAN:s nationella skolundersökning 2022).

Sammanfattning

Generellt sett mår barn och unga i Tyresö bra. De känner sig trygga och trivs i skolan och är nöjda med sig själva. Ovanligt många i grundskolan har någon form av aktivitet utanför skolan, vilket är en skyddsfaktor, men många har slutat med aktiviteterna till gymnasiet. Att röka, snusa och dricka alkohol är ovanligt i årskurs 7 men ökar under gymnasietiden. När det gäller droger är det mycket få elever som kan tänka sig att tacka ja om de blir erbjudna. Stressen är som störst i årskurs 7, det gäller framför allt flickorna som har en markant ökning från årskurs 4. Flera har också återkommande huvudvärk och magont även om det är mindre utbrett än stress. Att en av tio elever har bevittnat våld hemma eller i sin närhet är också viktigt att beakta då det är en stor riskfaktor för ohälsa. Att 30-60 procent av dessa elever själva kan vara utsatta är också viktigt att veta. I gymnasiet har dessutom en ovanligt stor andel flickor bevittnat eller varit med om våld.

Att förstärka insatser för att förebygga stress och förebygga användning av tobak, alkohol och narkotika är ett viktigt arbete för elevhälsan och skolan framåt. Elevhälsan behöver även fortsätta att ställa frågor om våld och utsatthet och stödja de elever som har varit med om det.